

Univerzita Karlova

Fakulta humanitních studií

Studium humanitní vzdělanosti

Bakalářská práce

Karolína Kubátová

Zkušenost dopívajících skautů s přirozeným mentoringem

Praha 2022

Vedoucí práce: Mgr. Tereza Javornický Brumovská, M.A., Ph.D.

This publication is published as part of students' training in project ENCOUNTER with funding received from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under the Marie Skłodowska-Curie grant agreement H2020-MSCA-ST-IF-2020 No. 101027291

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci vypracoval/a samostatně. Všechny použité prameny a literatura byly řádně citovány. Práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu. Toto prohlášení a souhlas budou signovány vlastnoručním podpisem.

V Praze dne 24. června 2022

.....
Karolína Kubátová

Poděkování

Na prvním místě bych ráda poděkovala své vedoucí za odborné vedení mé bakalářské práce, zároveň i za její ochotu a trpělivost, kterou se mnou po celou dobu měla. Mimo jiné bych také chtěla poděkovat všem respondentům, díky kterým mohla být tato práce napsána. Také jejich rodičům za to, že svolili svým dětem účast ve výzkumu.

Obsah

Abstrakt.....	6
Abstract.....	7
Slovník pojmů.....	8
1 Úvod.....	9
2 Mentoring.....	11
2.1 Historie mentoringu.....	11
2.2 Definice mentoringu.....	12
2.3 Mentoring u dospívajících.....	12
2.4 Mentoring v rámci mimoškolních aktivit.....	14
2.5 Přirozený mentoring.....	14
2.6 Mentor.....	16
2.6.1 Charakteristiky mentora.....	17
2.7 Mentee.....	17
2.8 Přínosy mentoringu.....	18
2.9 Mládeží iniciovaný mentoring.....	19
3 Junák – český skaut, z. s.	20
3.1 Definice spolku.....	20
3.2 Hierarchie skautského oddílu.....	21
3.3 Věkové kategorie.....	21
3.4 Skautská výchovná metoda.....	23
3.5 Shrnutí.....	25
4 Metodika výzkumu.....	26
5 Výsledky tematické analýzy.....	33
5.1 Vnímání role vedoucího.....	33
5.1.1 Popis správného skautského vedoucího.....	35
5.1.2 Vnímání oddílového rádce.....	36
5.2 Příprava programu.....	37
5.3 Vnímané přínosy skautingu.....	38
5.4 Očekávání dospívajících skautů do budoucna.....	39
5.4.1 Vztah s dětmi.....	39
6 Diskuze.....	41
7 Závěr.....	44
Seznam použité literatury.....	46
Seznam tabulek.....	51
Seznam příloh.....	52

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je zjistit zkušenost dospívajících skautů s fenoménem přirozeného mentoringu v kontextu Junáka – českého skauta, z. s. Teoretická práce se věnuje pojmům přirozeného mentoringu, jeho historii, přínosům, vnímání přirozeného mentoringu dospívajícími a důležitosti významných dospělým v rámci volnočasových aktivit. Pro výzkum v empirické části práce byla zvolena kvalitativní metoda. Autorka nasbírala data skrze osm polostrukturovaných rozhovorů se členy Junáka-českého skauta, střediska Willi Líbeznice, z. s. Tyto data byla vyhodnocována skrze tematickou analýzu. Výsledkem práce je popis vztahů dospívajících skautů s dospělými, u kterých dochází k rozvíjení principů přirozeného mentoringu. Zároveň vyplynula na povrch další témata týkající se mentoringu, která mají velký potenciál, aby byla zkoumána.

Klíčová slova

přirozený mentoring, volnočasová pedagogika, dospívající, skaut, skautská výchovná metoda, kvalitativní výzkum

Abstract

The aim of the bachelor thesis is to find out the experience of teenage scouts with the phenomenon of natural mentoring in the context of Junák-Český skaut, z. s. The theoretical work explores the concepts of natural mentoring, its history, its benefits, adolescents' perceptions of natural mentoring and the importance of significant adults within leisure activities. A qualitative method was chosen for the research in the empirical part of the thesis. The author collected data through eight semi-structured interviews with members of Junák-Czech Scouts, Willi Líbeznice, z. s. This data was evaluated through thematic analysis. The result of the thesis is a description of the relationships of teenage scouts with adults in which the principles of natural mentoring are developed. At the same time, other themes related to mentoring emerged that have potential to be explored in future studies.

Key Words:

natural mentoring, adolescents, non-formal education, scout, the Scout educational method
qualitative research

Slovník pojmů

Adolescent – dospívající

Benefits – přínosy

Emotional support – emocionální podpora

Important adults – významní dospělí

Mentee – chráněnc

Natural mentoring – přirozený mentoring

Natural mentoring relationship – přirozený mentorský vztah

Positive development – pozitivní rozvoj

Positive outcomes – pozitivní výsledky

Social capital – sociální kapitál

Social support – sociální podpora

Theory-based thematic analysis – tematická analýza založená na teorii

Youth-centred approach – přístup zaměřený na dospívajícího

Youth-initiated mentoring – mládeži iniciovaný mentoring

1 Úvod

Předmětem zkoumání této bakalářské práce je zkušenost dospívajících skautů s fenoménem přirozeného mentoringu v kontextu Junáka-českého skauta, z. s. Cílem práce je zjistit, zda se ve skautingu ve vztazích mezi vedoucími a dospívajícími rozvíjí principy přirozeného mentoringu. O propojení mentoringu a Junáka – českého skauta zatím žádná odborná literatura ve větší míře nepojednává. Ačkoli mentoring je v současnosti obecně velmi diskutované a zkoumané téma, zejména pak v zahraničí. V červnu roku 2021 vyšel na webových stránkách Junáka – českého skauta, z. s. článek pojednávající o mentoringu, je však velmi stručný, není podložený odbornou literaturou ani výzkumem a nahlíží spíše na mentoring u dospělých členů. Jelikož má autorka sama zkušenosti se skautskými aktivitami, rozhodla se zkoumat projevy mentoringu u dospívajících, kteří jsou členy Junáka – českého skauta, z. s. Práce se skládá z teoretické a praktické části. Vzhledem k tomu, že pojednává o dospívajících, obsah práce je psán ve vztahu k nim.

Práce se skládá ze sedmi kapitol. Teoretická část bakalářské práce začíná úvodem, druhá kapitola pojednává o přirozeném mentoringu obecně i u dospívajících a přirozeném mentoringu v kontextu volnočasových aktivit. Dále jsou zde definovány účastníci těchto vztahů a jejich přínosy. Další kapitola obsahuje definici Junáka – českého skauta z. s., popisuje věkové kategorie a vysvětluje skautskou výchovnou metodu. Na závěr této kapitoly je shrnutí, které propojuje první a druhou kapitolu. V empirické části práce pak čtvrtá kapitola vysvětluje cíle práce, cílem práce je zjistit, zda se v rámci skautské výchovy rozvíjí principy mentoringu. Pro tuto práci byla stanovena výzkumná otázka: Zda se rozvíjejí principy přirozeného mentoringu ve vztazích dospívajících s jejich skautskými vedoucími. A dvě podotázky: „Jak skautský vedoucí ovlivnil život dospívajícího?“ A „Proč je důležitý skautský vedoucí pro dospívajícího“. Mimo to tato kapitola popisuje užitou metodologii výzkumného šetření a jsou v ní popsáni participanti, kteří se zúčastnili rozhovoru. Pro tuto práci byla zvolena kvalitativní metoda výzkumu, data byla sbírána skrze polostrukturované individuální rozhovory, na které byla předem připravena témata, aby nedošlo k přílišnému odchýlení od tématu, které se autorka snažila těmito rozhovory postihnout. Data byla analyzována skrze tematickou analýzu, která je v této kapitole vysvětlena, a zároveň je zde popsán konkrétní postup, který autorka použila při aplikování již zmíněné tematické analýzy. Pátá kapitola popisuje výsledky na základě témat vyšlých z tematické analýzy. V předposlední kapitole jsou porovnávány výsledky s teoretickou částí práce a autorka zde

zmiňuje limity práce. Poslední kapitolou je závěr celé práce. Následně je uvedena použitá literatura a v příloze jsou přiloženy doslovné přepisy rozhovorů.

2 Mentoring

Cílem této kapitoly je terminologické ukotvení a popis toho, jak mentoring chápe autorka této práce, na základě prostudované literatury. Nejprve je zmíněna stručná historie mentoringu, dále nadefinován mentoring obecně, poté u dospívajících a v rámci mimoškolních aktivit. Následně je charakterizován přirozený mentoring, jeho účastníci a přínosy.

2.1 Historie mentoringu

Mentoring je velice zkoumaným tématem v převážně v posledních letech a dostává se do podvědomí velkého množství populace. Cílem této podkapitoly je stručně shrnout původ mentoringu prostřednictvím slova ‚mentor‘. Tato podkapitola mimo jiné poukazuje na skutečnost, že nás mentoring provází už od doby antiky a je možné se s ním setkat téměř kdekoli a kdykoli, jako s fenoménem vývojového podpůrného vztahu. Tento vztah se v sociálních sítích přirozeně vyskytuje tak, že většina lidí s ním má vlastní zkušenost.

Počátky mentoringu jsou datovány do doby Homérovi Odyssey (Eby a kol., 2007). Odysseus odcházející do Trojské války požádá Mentora, aby dohlédl na jeho syna Telemacha. Mentorovým úkolem je dávat na Telemacha pozor (Brady a kol., 2019) a poskytovat mu cenné a rozumné rady (Gibson-McCray, 2018). Na základě zmíněného historického příběhu došlo k identifikování definice mentora v obecné míře a začalo se používat tohoto pojmu s malým písmenem m (Brady a kol., 2019).

Mentor se vyskytuje i v literatuře (Eby a kol., 2007). Příkladem je irský mýtický folklorní příběh pojednávající i starověkém irském bojovníkovi jménem Fionn. Fionnovým mentorem byl Finegas (Brady a kol., 2019). Mentora je možné vidět i ve Frankensteinovi od Mary Shelley, ve Velkém Gatsbym od Fitzgerald či v Shakespearově komedii s názvem Mnoho povyku pro nic (Eby a kol., 2007). Vztah mentora a chráněnce se objevuje i u řady profesí. Jako příklad z minulosti lze uvést vztah Sigmunda Freuda s jeho chráněncem Carlem Gustavem Jungem. Kromě literatury a profesí se zmíněný vztah vyskytuje i kultuře a v umění. V renesanci byli označováni Mecenáši jako mentoři, neboť podporovali chudé, mladé, talentované umělce a další nadané lidi (Eby a kol., 2007). Eby a kol. (2007) také uvádí, že se mentoring vyskytuje i v médiích. Dallos a Comley-Ross (2005) jako příklad mentoringu v rámci médií uvádějí vztah fiktivních postav Batmana a Robina.

2.2 Definice mentoringu

Mentoringem nazýváme vztah mezi mentorem - nebo také významným dospělým - a jeho chráněncem, který je též označován jako mentee či svěřenec/chráněncem (v této práci dále jen chráněncem). Mentor a chráněncem jsou aktéři mentoringu (Eby a kol., 2007). Tento vztah zažije za svůj život téměř každý, i přes to, že je možné, že vztah s podporujícím člověkem nebyl identifikován a nazýván mentoringem či mentorským vztahem (Gravells a Wallace, 2007). „Mentoringem se rozumí strukturovaný a důvěryhodný vztah, který spojuje méně zkušené lidi s těmi, kteří nabízí vedení, podporu, a povzbuzení se zaměřením na rozvoj kompetencí a charakteru menteeho“ (DuBois, Karcher, 2013, 4).

Mentorský vztah je symbiotický a je též definován jako reciproční, kolaborativní a zaměřený na osobní a kariérní rozvoj chráněnce. Vztah mezi mentorem a jeho chráněncem je dynamický, což znamená, že se průběhem času vyvíjí a mění. Jedná se o asymetrické spojení mezi zkušenějším a méně zkušeným jedincem, kdy mentorovaný je méně znalý, hledající vedení a podporu. Ačkoli je vztah mezi mentorem a jeho chráněncem reciproční, tedy výhodný pro obě strany, středem pozornosti je chráněncem a hlavním cílem tohoto vztahu je jeho pozitivní rozvoj (Eby a kol., 2007). Brumovská a Seidlová Málková (2020) hovoří o mentoringu jako o vzájemném propojení mezi mentorem a mentee. Další z definic dále říká, že mentoring je proces, který se utváří a definuje tím, jak se mentor chová ke svému svěřenci a jaké podpory se svěřenci dostává (Rhodes, 2005).

Pro použití v této práci shrnujeme definici mentoringu jako „Silné spojení mezi starším nebo zkušenějším člověkem, který nabízí podporu a vedení mladšímu nebo méně zkušenému“ (Van dam a kol., 2018, 2), skrze strukturovaný, důvěryhodný (Eby a kol., 2007) dynamický a pečující (Brady a kol., 2019) vztah. V rámci tohoto vztahu probíhá efektivní předávání zkušeností, sdělování informací i nabídka praktické pomoci (Brady a kol., 2019). Hlavním cílem mentorského vztahu je pozitivní rozvoj chráněnce (Eby a kol., 2007).

2.3 Mentoring u dospívajících

Dospívání se popisuje jako cesta mezi dětstvím a dospělostí, která s sebou nese velké množství změn začínajících okolo dvanáctého roku života (Brady a kol., 2019). Dospívající si v tomto období utvářejí identitu (Van Dam, 2018). V této vývojové fázi jsou utvářeny a přehodnocovány priority a dochází k rozhodování o ekonomické a sociální budoucnosti (finance, vztahy, první práce) (Meltzer a kol., 2018). Přítomnost mentora může dospívajícím

pomoci najít směr, kterým chtějí momentálně směřovat, nejedná se ale jen o přítomnost, pomáhají jim najít cestu a směr i do budoucích časů (Van Dam, 2018).

Z pohledu dospívajících je pro vztah v rámci přirozeného mentoringu zapotřebí tři aspektů. Prvním aspektem je společně strávený čas s mentorem i společná účast na aktivitách (Zimmerman a kol., 2005). Druhým, ale neméně důležitým je důvěra a spolehlivost (Zimmerman a kol., 2005). Důvěra je definována jako schopnost dospívajícího spolehnout se na významného dospělého a svěřovat se mu (Levin, 2016; cit. Spencer a kol., 2019) Poslední zmiňovaný aspekt je pojmenován jako identifikace s mentorem jakožto vzorem, ke kterému mentee vzhlíží (Zimmerman a kol., 2005; Meltzer a kol., 2018).

Rhodes a kol., (2002) naopak popisují, že se dospívající na základě přítomnosti mentora učí dospělému chování, což bylo popsáno i v rámci výzkumu důležitých rolí u významných dospělých, který prováděli Hamilton a kol., (2016). Meltzer a kol., (2018), kteří v rámci svého výzkumu zjišťovali, co vnímají dospívající za důležité u významného dospělého a popsali, že důležitým faktorem bylo jednání, které probíhá na úrovni vzájemné komunikace. Toto jednání probíhá bez direktivních příkazů, jedná se o upřímné povídání, podporu a povzbuzování nejen v případě problémů, ale i v rámci běžných situací, kterým dospívající čelí, jako je např. škola. Dále Hamilton a kol., (2016) v rámci svého výzkumu zjistili, že dospívající popisují důležité charakteristiky u přirozených mentorů skrze role. První role je označována jako role podporovatele i v rámci dosahování vyšších cílů Další role byla označovaná jako kompas, kdy mentor pomáhá se směřováním chráněnce, přijímáním hodnot a také je chápán jako významný dospělý, který může dospívající spojovat s dalšími lidmi i institucemi. Pro dospívající je důležité, aby se na danou osobu mohli spolehnout (Brady a kol., 2019).

Dospívající vnímají vztahy s důležitými podpůrnými dospělými jako pozitivní, vlídné (DuBois a Silverthorn, 2005), respektující (Brady a kol., 2019) a smysl těchto vztahů je spojený s běžnými událostmi každodenního života dospívajícího, netýká se to tedy jen problémů (Merkaš a Mirković, 2021). Na základě výzkumu, který provedli Merkaš a Mirković (2021), došli k závěru, že nejčastější témata konverzace mezi mentorem a jeho chráněncem se týkají běžných oblastí každodenního života, jako je například škola či přátelství.

2.4 Mentoring v rámci mimoškolních aktivit

Pro přirozený mentoring nejsou vyžadovány tak velké investice jako u mentoringu formálního. Z tohoto důvodu je dobré, aby v rodinách, ve školách, a v aktivitách pro děti a dospívající docházelo k vytváření vhodných podmínek a vhodného prostředí pro vznik těchto vztahů (Van Dam a kol., 2019). V rámci dospívání se u dospívajících velice rozšiřuje možnost interakce s dospělými v rozdílných prostředích, jako je například škola či komunitní centrum. Toto prostředí jim poskytuje nové informace získané zkušeností jiných lidí či zkušeností jejich samotných (Liang a kol., 2007). Vztahy s významnými dospělými se stávají důležitějšími, neboť chtějí být nezávislí na svých rodičích (Van Dam, 2018).

Mimoškolní prostředí je pro tuto věkovou kategorii velmi důležité, protože si zde získávají své přátele, čímž si zvětšují okruh sociálního prostředí (Liang a kol., 2007). V mimoškolních aktivitách dochází k sociálně emočnímu učení prostřednictvím vztahu, který je právě mezi vedoucím mimoškolní aktivity a dospívajícím (Chapin a kol., 2022). Dospívající si v rámci tohoto prostředí mohou vyzkoušet různé role (Liang a kol., 2007), které sami v tomto období objevují, jedná se o role z různých oblastí, příkladem těchto rolí jsou sociální, osobní a sexuální role (Brady a kol., 2019). Spojení dospívajícího s podporující osobou může vyústit právě v přirozený mentorský vztah (Van Dam, 2018)

Výzkumy prokazují, že mimoškolní aktivity mají pozitivní vliv na výsledky ve školách, ovlivňují psychiku, a tím i celkovou pohodu dospívajícího (Chapin a kol., 2022).. Brady a kol., (2019) udávají, že obecná přítomnost mentora zajistí pozitivnější přechod do dospělosti. Chapin a kol., (2022) jsou názoru, že podpůrný vztah mezi dospělým a dospívajícím má velký vliv na správný rozvoj osobnosti dospívajícího. Zároveň pečující dospělí mají vliv na chování, vzdělávání a emoční rozvoj u dospívajícího (Van Dam, 2018).

2.5 Přirozený mentoring

Přirozeným mentoringem myslíme takový vztah, který vzniká přirozeně (Zimmerman a kol., 2005), bez zásahu programu (Van Dam a kol., 2018) v rodinných, sousedstvích, ale také ve školách, komunitních centrech, na pracovištích (Hamilton a kol., 2016) či v rámci náboženských skupin (Van Dam a kol., 2019). Obecně můžeme říci, že tento vztah vzniká sám od sebe v místech, kde se dospívající spojují s dospělými skrze cílené aktivity (Hamilton a kol., 2016). „Vztahy v kontextu takovýchto aktivit ztělesňují to, co Bronfenbrenner a Morris (2006) nazvali „proximální procesy“ a značili jako primární motory rozvoje.“ (cit.

Hamilton a kol., 2016). Můžeme říci, že je to výsledkem vztahu (Zimmerman a kol., 2005), který vzniká a rozvíjí se mezi dospívajícím a zkušenějším (Zimmerman a kol., 2005), jenž následně vyústí ve vztah přinášející pozitivní rozvoj (Van Dam a kol., 2018). Přirozený rozvoj je definován jako potenciál, schopnosti a silné stránky dospívajících (Merkaš a Mirković, 2021). Zároveň přirozený mentoring zabraňuje negativním dopadům spojeným s obdobím dospívání (Van Dam a kol., 2018).

Mentorem je dospělý, který není rodičem chráněnce (Zimmerman a kol., 2005), neboť vztahy, které jsou poskytovány jinými podporujícími dospělými se od vztahu rodič-dítě zásadně liší. Jako příklad zde můžeme uvést sociální kapitál (Hamilton a kol., 2016). Sociální kapitál si dospívající mohou budovat prostřednictvím nových sociálních sítí. Vzhledem k tomu, že rodiče tráví čas s dospívajícím od narození nabízí mu stále stejnou sociální síť, přítomnost mentora tudíž přináší novou sociální síť, nové pohledy, informace (DuBois a Silverthorn, 2005) a širší perspektivu (Merkaš a Mirković, 2021). Podobný popis je k nalezení i u Brady a kol. (2019), který uvádí, že mentor seznamuje dospívajícího s novými místy, pohledy a způsoby myšlení, což může vést k rozvoji přátelství a utužení vztahů mezi nimi (Brady a kol., 2019). Pro dospívající je velmi důležité, aby měli široký sociální okruh dospělých lidí okolo sebe, se kterými mohou přicházet do kontaktu a navazovat podpurné vztahy. Z většího množství těchto vztahů může být získáno více zdrojů (Meltzer a kol., 2018).

Druhou skutečností odlišující mentora, který není rodičem chráněnce od mentora rodiče je ta, že přirozený mentor z oblasti významných dospělých není zodpovědný za trestání chráněnce kvůli špatnému chování (Cabrera, 2014). Podpora, kterou mentoři poskytují, posiluje pocit vzájemné sounáležitosti (Van Dam a kol., 2018).

Van Dam (2018) uvádí, že na množství pozitivních výsledků má vliv četnost a délka vztahu, dále důvěra, empatie a respekt mezi oběma účastníky. S první bodem se shoduje i Cabrera (2014), protože v rámci studie bylo zjištěno, že dle respondentů má na kvalitu vztahu největší vliv četnost kontaktu, dále pak podpora a zapojování se do aktivit dospívajícího.

Dospívající, kteří navázali přirozený mentorský vztah mají větší sebevědomí a jsou schopnější v navazování vztahů s dospělými, kteří nejsou jejich rodiči. To může být způsobeno tím, jaký vztah mají právě s rodiči, zda v sebe mají důvěru a jaká jim byla a je podávána podpora (Zimmerman a kol., 2005).

Vzhledem k tomu, že ne každý dospívající má možnost rozvíjet vztah skrze přirozený mentoring, je možné získat mentora tak, že dospívajícímu bude přiřazen mentor skrze organizaci či agenturu. V tomto případě mluvíme o formálním mentoringu (Brady a kol., 2019). Ačkoli formální mentoring vychází z přirozeného mentoringu, sdílí spolu určité znaky a rysy, tak se vztahy mohou lišit (Van Dam, 2018). Jedním z rozdílů je ten, že v případě přirozeného mentoringu se dospívající spojí s člověkem, jemuž se rozhodl důvěřovat sám od sebe (Meltzer a kol., 2018).

Tato práce se zabývá přirozeným mentoringem, proto je popisován převážně tento druh mentoringu. Součástí práce je krátká a stručná kapitola pojednávající o přístupu mládeži iniciovaného mentoringu.

2.6 Mentor

Mentor je charakterizován jako důležitý dospělý, či jako podporující dospělý, jehož si chráněnci vybere ze své blízké sociální sítě (Brady a kol., 2019). Rodiče nejsou považováni jako mentoři, ale z druhého úhlu pohledu mohou mít pozitivní mentorský vliv u mladších dětí. Přítomnost rodičů u mladších dětí je z hlediska mentoringu důležitá. Tím důvodem je skutečnost, že někteří mladší dospívající nemají možnost najít mentora a vytvořit přirozený mentorský vztah dříve než na středních školách či prvních brigádách, kdy začínají svůj život směřovat určitým směrem (Van Dam a kol., 2018). Přirození mentoři mohou být učitelé, sousedé (Zimmerman a kol., 2005), trenéři, členové rozšířené rodiny, vedoucí volnočasových aktivit, nadřízení, spolupracovníci a další významní dospělí (Van Dam, 2018). Hurd a Zimmerman (2014), uvádějí, že se přirození mentoři vyskytují v sociálních sítích chráněnce a velké množství z nich pochází z aktivit, kterých jsou dospívající součástí. Tyto aktivity popisují jako pro ně důležité. Na základě popisu chápání mentora je jeho role identifikována jako role důležitého člověka, nacházejícím se mezi rodičem a kamarádem. Tento popis mu je přisuzován, neboť mu jsou připisovány charakteristiky jak rodiče, tak kamaráda. (Rhodes a kol., 2002). Mentor je člověk s velkým zájmem pomáhat dospívajícím se rozvíjet (National academy of engineering, 1997), který má více znalostí a zkušeností. Přirozený mentor učí, motivuje, směřuje (Eby a kol., 2007), vede, podporuje chráněnce, pomáhá mu (Van Dam, 2018), prezentuje mu sociální normy a pomáhá s objevením potenciálu (Hurd & Zimmerman 2014). Přirozený mentor může v rámci vztahu s dospívajícím zastávat různé role jako je například vychovatel (Hurd & Zimmerman 2014).

Účastníkem mentorského vztahu se stává ze své vlastní vůle i vlastního přesvědčení, bez nároku na finanční ohodnocení. Mentoring je odměnou sám o sobě, protože z tohoto vztahu vyplívají benefity i pro mentora. Mezi tyto benefity patří osobnostní růst, seberozvoj (Eby a kol., 2007), pocit spokojenosti na základě růstu a dosahování výsledků dospívajícího, příležitost osobního růstu, získávání nových zkušeností a znalostí (Liu a kol., 2021).

2.6.1 Charakteristiky mentora

Mentor je důvěryhodný a důsledný (Van Dam, 2018), zároveň svého chráněnce emociálně podporuje a pomáhá mu při těžších rozhodnutích (Eby a kol., 2007). Správný mentor je dobrý v naslouchání chráněnci, pozorování a řešení problémů. Sdílí své nabyté zkušenosti, moudrosti, a i technické znalosti, zná a respektuje zájmy svého chráněnce (National academy of engineering, 1997).

Z hlediska vlastností a charakteristik má přirozený mentor stejné či podobné zájmy se svým chráněncem, neboť mentor je z chráněncovy sociální sítě (Van Dam, 2018). Brady a kol., (2019, 48) vypisují konkrétní charakteristiky přirozeného mentora, s Van Damem (2018) se shodují v podobném životním pozadí a společných zájmech, dalšími charakteristikami jsou: „Pohodový, hodný, chápavý, vlídný, neodsuzující, autentický, respektující, reciproční, zkušenost s nepřízní osudu, trpělivý a vytrvalý.“

2.7 Mentee

Vedle mentora se v mentoringu objevuje i osoba chráněnce. Tato práce považuje chráněnce jako dospívajícího jedince, který formuje přirozený mentorský vztah s osobou více zkušenější (Brady a kol., 2019). Dospělý a zkušenější, se kterým vztah vzniká, se vyskytuje v blízké sociální síti dospívajícího (Van Dam a kol., 2019). Skrze tento vztah chráněncem dosahuje pozitivních výsledků, neboť mentor usiluje o jeho rozvoj. To znamená, že jeho chování a jednání je ve prospěch chráněnce. S chráněncem není jednáno jako s osobou, která nic neví, dospělý chráněnce nesměřuje podle svých vlastních představ, nýbrž důležité jsou představy chráněnce (Zerzan a kol., 2009). Toto je přístup zaměřený na dospívajícího.

2.8 Přínosy mentoringu

Přirozený mentoring je důležitý pro dospívající, neboť potřebují vedení, ale zároveň chtějí, aby byly viděny výsledky (Meltzer a kol., 2018). Přítomnost přirozeného mentora je spojena s velkou řadou pozitivních výsledků (Van Dam a kol., 2019) v oblasti chování, postojů, motivace, kariéry, zdraví (Eby a kol., 2008). Zároveň skrze přirozené mentorské vztahy dochází ke zvyšování sebevědomí (Mathew a kol., 2018) a ke zvyšování odolnosti vůči stresorům, kterým jsou dospívající vystaveni (Eby a kol., 2008). Příkladem je užívání návykových látek (Cabrera, 2014). Neboť přítomnost mentora má vliv na psychické a duševní zdraví, s čímž dochází k psychosociálnímu rozvoji (Eby a kol., 2008). Mimo to má vliv i na emocionální rozvoj (Van Dam a kol., 2019). A to z toho důvodu, že si dospívající osvojují nové dovednosti, které jim umožňují lepší zvládnání emočních výkyvů, například hněvu a smutku (Cabrera, 2014). Skrze vztah s dospělým je pozitivně ovlivněn i kognitivní rozvoj a skrze jejich vzájemný vztah se chráněnc stává více vnímavým vůči dospělým (DuBois a Silverthorn, 2005). Brady a kol. (2019) zmiňují i rozvoj identity. Merkaš a Marković (2021), považují jako důležitou skutečnost, že skrze trávení společného času rozvíjí chráněnc svou sociální kompetenci sdílením emocí a používáním komunikačních vzorců. Meltzer a kol. (2018) považují mentora jako vzor, od něž se chráněnci inspiroují a učí sociálnímu chování. Jako příklad uvádí to, že: „Chráněnc vidí, jak mentor pomáhá lidem” (Meltzer a kol., 2018, 584). Učí se důvěřovat druhým a dochází ke zlepšení mezilidských vztahů (Cabrera, 2014). Benefitem přirozeného mentorského vztahu je také vliv na dospívání dítěte a jeho budoucí úspěchy (Zerzan a kol., 2009). Neboť dospělí, již se v dětství či dospívání setkali s mentorem, uvádějí, že mají vyšší dosažené vzdělání (Zerzan a kol., 2009), v pracovním prostředí zastupují výše postavené pozice (Mathew a kol., 2018), častěji tráví svůj čas dobrovolnictvím, mají velký okruh blízkých přátel (Zerzan a kol., 2009) mezi nimiž jsou vztahy kvalitnější (Mathew a kol., 2018) a mají zvýšenou psychickou odolnost (Cabrera, 2014). Du Bois a Silverthorn (2005), uvádějí že dospívající ze vztahu s mentorem získávají vyšší sebevědomí, vyšší životní spokojenost a jsou optimističtější než ty, jež přirozeného mentora nemají.

Přirozený mentoring dosahuje pozitivních výsledků u chráněnce skrze předávání znalostí a zkušeností mentorem (Merkaš a Mirković, 2021). Obecně řečeno přínosy zprostředkované skrze přirozený mentoring jsou významnější než ty, které jsou zprostředkovány skrze formální mentoring (Schwartz a kol., 2013).

2.9 Mládeží iniciovaný mentoring

Ačkoli se tato bakalářská práce zabývá především přirozeným mentoringem, v této podkapitole je definován mládeží iniciovaný mentoring, který je důležitý pro pozadí empirické části práce. Jedná se o nejnovější přístup v oblasti formálních mentoringových intervencí, který kombinuje principy přirozeného mentoringu a vyzdvihuje přístup, zaměřený na dospívající v centru pozornosti mentoringu a jeho procesu (Brady a kol., 2019).

Mládeží iniciovaný mentoring vznikl v reakci na problémy s navazováním přirozených i formálních mentorských vztahů (Van Dam a kol., 2021). Tento přístup je definován jako nový. Dochází ke spojování prvků jak přirozeného, tak i formálního mentoringu. Důležitým znakem tohoto vztahu je jeho samostatný vznik, neboť mladistvý si vybere a osloví blízkou osobu ze své sociální sítě (Brady a kol., 2019). Dochází tedy ke spojení s osobou vyskytující se v každodenním životě dospívajícího (Spencer a kol., 2019). Mezi identifikované dospělé patří rodinní příslušníci, kamarádi jak dospívajícího, tak i jeho rodičů, známí, sousedé, trenéři, učitelé (Brady a kol., 2019). Naopak Spencer a kol. (2019) udávají, že si dospívající vybírají mentory převážně z prostředí škol a sociálních služeb. Po oslovení potenciálního mentora a jeho souhlasu s vytvořením vztahu je potenciální mentor vyškolen skrze program zabývající se mládeží identifikovaným mentoringem se zabývající. Tento program pomáhá dospělému objasnit jeho roli a smysl mentorského vztahu (Spencer a kol., 2019).

Jeden z nejdůležitějších aspektů vztahu je důvěra (Brady a kol., 2019; Spencer a kol., 2019) Dalším důležitým aspektem vzniku vztahu a jeho pozitivního rozvoje je vědomí dospívajícího, že není mentorem souzený a je ochotný s ním trávit čas a pomáhat mu.

Cílem programu mládeží iniciovaného mentoringu obecně je podporovat mládež v rozvoji přirozených mentorských vztahů (Van Dam a kol., 2021) a usilovat o její rozvoj (Spencer a kol., 2019). Současně není velké množství studií zkoumajících kvality programů, vztahů a přínosů mládeží iniciovaného mentoringu. Dosavadní studie vykazují pozitivní výsledky mládeží iniciovaného mentorského vztahu podobné jako u přirozeného mentorského vztahu (Van Dam a kol., 2021). Přínosy se týkají oblasti vzdělání, sociálně emocionálního rozvoje, fyzického zdraví. Tento vztah je také považován jako prevence před psychosociálními problémy (Van Dam a kol., 2021).

3 Junák – český skaut, z. s.

V rámci Junáka-českého skauta (dále také Junák či skaut) není žádná publikace popisující konkrétní vztahy v junáku jako mentoring. Zároveň není žádný výzkum, který by se zabýval vztahy dospívajících s vedoucími v této organizaci. Na konci června loňského roku vyšla na skautských webových stránkách publikace o mentoringu v rámci skautské výchovy a skautského následovnictví. Tato publikace není dostatečně vhodný zdroj pro tuto práci, neboť informace v ní nejsou citovány ani parafrázovány. Z tohoto důvodu je v následující kapitole popsán Junák – český skaut, z. s., je zde zmíněna jeho definice, poslání a detailněji popsána skautská výchovná metoda, které musí být znalý každý skautský vedoucí, a zároveň v souladu s touto metodou má vést a vychovávat své svěřence. V této kapitole bude menší množství referencí, protože skautská literatura není tolik rozšířená a většinu věcí lze nalézt převážně v příručkách ke zkouškám a ve stanovách.

3.1 Definice spolku

„Junák – český skaut, z. s. je dobrovolný, nezávislý a nepolitický spolek, jehož posláním a účelem je v souladu s principy a metodami stanovenými zakladatelem skautského hnutí Robertem Baden-Powellem a zakladatelem českého skautingu A. B. Svojsíkem – podporovat rozvoj osobnosti mladých lidí; jejich duchovních, mravních, intelektuálních, sociálních a tělesných schopností tak, aby byli po celý život připraveni plnit povinnosti k nejvyšší pravdě a lásce; sobě samým; bližním, vlasti, celému lidskému společenství a přírodě.“ (Valný sněm junáka, 2014, hlava 1.).

Junák – český skaut, z. s. se řídí celosvětovým heslem: „Create a better world“. V překladu a převedení do praxe nám toto heslo říká, abychom svět, ve kterém žijeme, zanechali lepším, než byl ten, do kterého jsme se narodily, a k tomu máme sami přispět.

Skautská organizace se zaměřuje na rozvoj a podporu dětí (a částečně i dospělých členů), čehož dosahuje skrze pořádání skautských schůzek, programů, výletů a dalších aktivit (Valný sněm Junáka, 2014). Velkým a důležitým závřením celého skautského roku je letní tábor. Dále jsou připravovány různé vzdělávací akce jak pro děti, tak i pro dospělé. Mimo to jsou skauti vedeni k ochraně životního prostředí, připravují se preventivní programy, aby nedocházelo ke vzniku sociálně-patologických jevů (Valný sněm junáka, 2014). Junák – český skaut patří mezi mimoškolní aktivity, kde přicházejí do kontaktu dospívající skauti s dospělými, kteří jsou ve skautingu dle skautské výchovné metody

nazýváni jako dospělí průvodci. Někteří začínají skautovat už v útlém věku ještě před začátkem školní docházky (Vítek, 2016, s. 67).

3.2 Hierarchie skautského oddílu

Skautské středisko se skládá ze skautských oddílů: dívčí, chlapecké i smíšené (koedukované) oddíly. Ty mohou čítat velké množství skautů a skautek, proto jsou jejich členové rozděleni do jednotlivých družin. Družina je věkově homogenní skupina s počtem 3-7 členů. Právně odpovědným je za oddíl jeho vedoucí, který má svého zástupce. Obě tyto funkce musí zastávat skaut nebo skautka, kteří již dovršili věku alespoň 18 let, a úspěšně složili vůdcovskou zkoušku. Na vedení oddílu se dále podílí rádci a podrádci, ti nemusí být dospělí, zpravidla to ale bývají nejstarší členové oddílu. Pomáhají vedoucím s fungováním oddílu, komunikací mezi jednotlivými družinami a přípravou různých aktivit a výletů (Neuwirthová, 2013)

Každá družina má pak svého družinového rádce a podrádce. Z pravidla si družinového rádce a podrádce děti volí mezi sebou. Rádce s podrádcem pak pomáhají s přípravou programu a organizací aktivit pro družinu (Vítek, 2016). Toto shrnutí je pouze zjednodušené a slouží čtenáři ke snazší orientaci v analýze rozhovorů níže.

3.3 Věkové kategorie

Skaut je spolek, který čítá členy téměř všech věkových kategorií. Každá věková kategorie má svůj popis a své kompetence, které se děti či dospívající učí. Kategorií je pět, jejich názvy jsou: benjamínci, světlušky a vlčata (u vodních skautů žabičky a vodní vlci), Skauti a skautky, Roveři a rangers, a oldskauti.

Nejnovější věková kategorie, která ještě není tolik uznávána, nese název Benjamínci. benjamínci jsou děti od 5 do 6 let, navštěvující poslední rok docházky v mateřské škole či první ročník na základní škole. Náplní jejich setkání jsou aktivity, které vedou k osvojení si hygienických návyků, rozvoji sebeobslužných dovedností, poznávání přírody ve svém okolí. Navazující věkovou kategorií Světlušek a Vlčat navštěvují děvčata a chlapci od 6 do 11 let. Zároveň ji můžeme rozdělit do dvou podkategorií starší a mladší věk. Děti mladšího věku jsou ještě závislé na pomoci dalších skautů či skautek a na velmi konkrétních pokynech. Od 8 let už začínají být více samostatné jak ve starání se o sebe, tak ve školních dovednostech (zvládnou sami číst, psát a počítat). Postupně se učí pravidlům, základním skautským

znalostem, týmové spolupráci. Většina z nich si ještě neuvědomuje plný význam skautského hnutí (Vítek, 2016).

Skauti a skautky je označení pro třetí kategorii. Registruje se do ní mládež od 12 do 15 let, ale mohou zde být i starší členové. Skauti a skautky této věkové kategorie mají představu o fungování a historii skautského hnutí, prohlubují zde své již získané znalosti o přírodě, ekologii vlasti, způsobech táboření a zároveň se začínají podílet na fungování družiny a oddílu. Přípravují vzdělávací programy a hry, za pomoci vedoucích a tím přebírají i část odpovědnosti (Vítek, 2016).

Okolo věku 15 let přecházejí skauti a skautky mezi rovery a rangers. Roveři a rangers (tedy chlapci a děvčata) jsou od 15 do 26 let. Jednají a chovají se dle jejich hesla „Sloužím“, to znamená, že pomáhají s vedením oddílu, přípravou akcí, organizací střediska a střediskových aktivit, ale také si připravují výlety a aktivity jen sami pro sebe. Do roverského kmene nemusí přejít každý. Horní věková hranice je zde 26 let, ale pokud rover či ranger starší 18 let splní potřebnou kvalifikaci pro vedení oddílu a nebo vstoupí do nějaké jiné funkce, jakou je například zástupce vedoucího oddílu nebo hospodář střediska, stává se činovníkem (Vítek, 2016).

Činovník je člen skautské organizace, který se stal dobrovolně odpovědným za naplňování poslání, jedná v souladu s principy a činovníckým slibem přijal činovníckou funkci (Junák - český skaut, z. s., 2014). Činovnícký slib zní: „Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe, sloužit výchově mládeže v duchu skautského slibu a zákona.“ (Junák – český skaut, z. s., 2014, hlava 4). Činovníci jsou registrováni v poslední kategorii s názvem oldskauti. Členové oldskautů jsou skauti a skautky starší 27 let a činovníci. Náplň jejich skautského života se může pohybovat různými směry, od plnění funkce na středisku, přes práci v hlavní skautské kanceláři nesoucí název Ústředí, až po jen občasné pomáhání na střediskových akcích (Vítek, 2016).

V této bakalářské práci bude rozebírána zejména třetí věková kategorie nazvaná skauti a skautky, zpravidla to bývá od dvanácti do patnácti let, avšak to může být i déle, a to do doby roverského slibu či nástupu do činovnícké funkce. A částečně i čtvrtá kategorie roverů a ranger, ve které jsou skauti a skautky mající splněný roverský slib. V této kategorii se zapojuje mládež postupně přebírající částečnou zodpovědnost a podílející se na chodu družiny, oddílu nebo střediska (Neuwirthová, 2013).

3.4 Skautská výchovná metoda

Skautský vedoucí k výchově a vedení svých svěřenců přistupuje dle skautské výchovné metody, které musí být znalý, neboť charakterizuje skautskou výchovu. Skládá se z prvků, dohromady tvořících ucelený systém. Říkáme jim: slib a zákon, učení se ze zkušeností, družina, symbolický rámeček, příroda, program osobního růstu a dospělí průvodci (Vítek, 2016).

Slib a zákon: skautská výchova je hlavně o sebevýchově. Skaut se zavazuje žít dle skautského slibu a zákona ve svém každodenním životě, což jsou také opory jeho života. Složením slibu se zavazuje, že se bude snažit žít dle skautských principů a hodnot, zároveň se tím hlásí i ke společenství. Zákon pomáhá tyto hodnoty hledat a dodržovat.

Učení se ze zkušeností: „Učení se ze zkušeností: se opírá o vlastní aktivitu a činnost; vychází z přesvědčení, že člověk se nejlépe novým dovednostem naučí samotnou praxí. Znalosti, dovednosti i postoje si osvojí nejlépe za pomoci vlastních prožitků a zkušeností (Vítek, 2016, s. 67). Skauting i jeho prostředí umožňují svým svěřencům experimentovat, objevovat, chybovat a učit se z vlastních chyb. V praxi to funguje tak, že vedoucí přenechávají částečné rozhodování na svých svěřencích, například o tom, jaký bude program, také skauty zapojují do přípravy a dávají jim prostor pro jejich nápady a připomínky. Do tohoto prvku také patří pomoc svěřencům orientovat se v aktuálních tématech či využívat moderní technologie (Vítek, 2016). Tady lze nalézt souvislost s mentoringem. Neboť Mentor skrze mentorský vztah jedince vede, také ho podporuje a podává mu odpovídající zpětnou vazbu (DuBois, Karcher, 2013), snaží se mu pomoci překonávat těžké a stresové situace a být pro svého chráněnce oporou (Broussard, 2006). S tím souvisí i další prvek nesoucí název **Program osobního růstu**. Ve skautském oddíle má vedoucí připravovat také programy, které by měly každému členovi pomoci se rozvíjet v tom, co bude jednou potřebovat, a také naučit ho vnímat své slabé i silné stránky a umět s nimi pracovat (Vítek, 2016). Neboť zde dochází k podporování individuálního i všestranného rozvoje jedince (Junák– český skaut, z. s., 2014). Úkolem vedoucího je probudit ve skautech zájem a každého provázet na cestě za jeho cílem. V praxi by tedy vedoucí měl zahrnovat v aktivitách rozvoj dovedností a postojů, vyhodnocovat růst svých svěřenců a ocenit je (Vítek, 2016). Zde lze vidět aplikace principu přirozeného mentoringu,

neboť v rámci mentorského vztahu je kromě řešení problému i podpora pozitivního rozvoje mládeže (Liang a kol., 2013).

Dospělí průvodci: Ve skautingu je vztah průvodce a mladšího člena založen na dobrovolném společenství, kdy dospělý skaut je pozitivním vzorem a zároveň starším kamarádem na skautské i životní cestě. S tím, jak rostou zkušenosti dospívajících skautů, tak jim dospělý zvyšuje podíl na rozhodování o oddílovém životě a postupně oddíl předává dál. Tím se mění i vztah mezi nimi. Vzhledem k tomu, že jsou dospělí skauti – vedoucí zodpovědní, že jsou dostatečně zralí na tuto roli, tak je na ně kladen nárok, aby se vzdělávali. Vedoucí si je také vědom toho, že se zároveň při vedení učí, a to mu přináší velikou životní zkušenost (Vítek, 2016). Dospělí jedná dle slibu, zákonů, ale také dle návrhu kodexu chování a působení dospělých ve skautu. Dle kodexu se ke svým svěřencům chová kamarádsky a navazuje s nimi přiměřené vztahy, chová ke všem rovný přístup, chrání a respektuje jejich soukromí, vede je k tomu, aby si dokázali nastavit vlastní hranice pocitu bezpečí, a je připraven jim poskytnout podporu a pomoc v nesnázích (Junák– český skaut, z. s., 2019)

Družina je malé společenství vrstevníku, ve kterém se odehrává skautská výchova. Skauti zde mohou rozvíjet své emoční, sociální role, objevovat a využívat své silné stránky. Skrze výchovu je kladen důraz jak na výchovu všestranně rozvinutého člověka, tak i na jeho sociální roli, již je myšlena schopnost být platným a dospělým členem společenství (Junák- český skaut, z. s., 2014).

Symbolický rámeček: aby byla výchova účinná, je třeba, aby dospělí ve vztahu ke svým svěřencům používali jazyk, jemuž rozumí a zajímá je. Skautská organizace předává hodnoty skrze různé programy, příběhy a symboly, protože je to zábavný, atraktivní inspirativní způsob (Junák – český skaut, z. s., 2014).

Aktuálně posledním prvkem skautské výchovné metody je **Příroda**. Příroda má pro skauty zásadní význam, jedná se o jejich přirozené prostředí. V tomto prostředí se rozvíjejí a zároveň se jedná o předmět jejich zájmu. Dochází zde k citovému a duchovnímu rozvoji (Junák - český skaut, z. s., 2014).

3.5 Shrnutí

Na základě rešerše literatury ohledně mentoringu a skautské výchovy lze dojít k předpokladu, že by se v rámci vztahu mezi dospívajícím a dospělým ve skautu měly rozvíjet a aplikovat principy přirozeného mentoringu. Neboť na základě výchozí teorie mentoringu této práce či na příkladu, kdy Brumovská a Málková (2020, 3) uvádí že: „Cílem mentoringu je rozvíjet nové znalosti, samostatnost a kompetence dítěte nebo dospívajícího.“ Toto tvrzení se shoduje s definicí Junáka- českého skauta, z. s., a s prvky skautské výchovné metody, které byly zmíněny v teoretické části této práce. Skautský vedoucí podporuje všestranný rozvoj svých svěřenců, klade důraz i na sociální roli jedince a připravuje preventivní programy jako prevenci sociálně patologických jevů, zastává roli dospělého průvodce, staršího kamaráda a zároveň je vzorem (Junák– český skaut, z. s., 2014). Vzhledem k tomu, že nelze najít dostatečné množství literatury týkající se přirozeného mentoringu a zároveň není ani žádný výzkum zabývající se přirozeným mentoringem ve skautské organizaci, je tedy cílem této studie ověřit, zda se přirozený mentoring ve skautské organizaci opravdu vyskytuje.

4 Metodika výzkumu

Cíle práce

Přirozený mentoring je u dospívajících relativně málo probádané téma v českém kontextu. Oproti tomu Junák-český skaut, z. s. je organizace již se věnovalo již velké množství absolventských prací a o svých aktivitách sám vydává různé publikace. Nicméně nenajdeme žádné studie zabývající významem vztahů mezi dospívajícím a jeho vedoucím. Autorka provedla rešerši literatury a následně budou výsledky ověřeny výzkumem.

Práce si klade za cíl zjistit zkušenost dospívajících skautů s fenoménem přirozeného mentoringu v kontextu Junáka – českého skauta, z. s. Práce dosahuje svého cíle skrze výzkumnou otázku: Rozvíjejí se principy přirozeného mentoringu ve vztazích dospívajících s jejich skautskými vedoucími? V této práci jsou stanoveny dvě výzkumné podotázky podotázky:

1. Jak skautský vedoucí ovlivnil život dospívajícího?
2. Proč je důležitý skautský vedoucí pro dospívajícího?

Kvalitativní výzkum

Pro empirickou část práce byla zvolena kvalitativní výzkumná strategie, která se zaměřuje na rovinu sociální reality, snaží se porozumět světu a toto porozumění je následně zprostředkováno. Skrze kvalitativní metody lze získávat data o tom, co, kdy, kde a jakým způsobem se děje a tyto data můžeme mezi sebou porovnávat (Novotná a kol., 2019).

Tato strategie byla vybrána hned z několika důvodů. Umožňuje hlubší porozumění zkoumaným tématům, což zajišťuje více detailních informací o zkoumaném problému. Strategie je založena na vzájemném vztahu aktérů (Novotná a kol., 2019). A vzhledem k tomu, že zkoumá jak jedince, tak i skupiny, jedná se o vhodnou metodu pro tento výzkum. Neboť jsou ve výzkumu zkoumány vztahy jedinců v rámci sociální skupiny Junáka – českého skauta, z. s.

Výzkumný vzorek

Vzhledem k tomu, že práce pojednává o skautských dospívajících, výběr výzkumného vzorku byl účelový. Účelový výběr má předem daná kritéria týkající se výzkumného problému. Dle kritérií dochází k výběru participantů (Novotná a kol., 2019).

Autorka si nejprve stanovila kritéria výběru. Prvním kritériem bylo členství v organizaci Junáka – českého skauta, z. s, dalším kritériem byl věk. Autorka hledala respondenty starší dvanácti let, kteří nedovršili plnoletosti. Posledním kritériem byla doba členství ve skautu, která nemohla být nižší než jeden rok.

Následně oslovila dospívající ve skautském středisku Willi Líbeznice a v okolních střediscích v okrese Praha a Praha-Východ. Vzhledem k tomu, že skautský i školní rok je náročný sám o sobě. A protože velké množství dospělých skautů píše závěrečné práce na skautské téma a shání respondenty, dospívající z okolních středisek neměli ochotu ani čas se do rozhovorů zapojit.

V rámci výzkumu byly provedeny rozhovory s osmi dospívajícími ve věku 13–17 let, kteří jsou členi Junáka – českého skauta, z. s. Původní záměr autorky byl, aby se participantů skládali ze čtyř mužů a čtyř žen, avšak odezva zájemců z řad mužů byla velmi nízká. Nakonec byli pro práci zvoleni dva muži a šest žen. Respondenti byly vybráni ze skautského střediska Willi Líbeznice. Vybrané středisko má sídlo v obci Líbeznice, která se nachází v okrese Praha-východ. Jedná se o druhé největší středisko ve zmíněném okrese, pod tímto střediskem je zaregistrováno ke 31. 12. 2021 244 členů. Z toho 188 skautů do osmnácti let a 61 dospělých, z nichž pouze 22 má složenou vůdcovskou zkoušku.

Etika výzkumu

Potenciálním participantům bylo nejprve představeno téma výzkumu a vysvětleno, jak bude sběr dat probíhat. Po odsouhlasení účasti na výzkumu dostali dospívající skauti informovaný souhlas, který měli společně s nezletilými dospívajícími podepsat i rodiče. Každý participant, který podepsaný informovaný souhlas odevzdal, byl před zahájením rozhovoru znovu obeznámen s tím, že z výzkumu může kdykoli odstoupit. Také byli upozorněni, že nahrávaná data budou přepsána a anonymizována. Autorka změnila skautské přezdívky dospívajících, vedoucích i názvy oddílů a družin. Veškerá data budou použita jen pro výzkumné účely.

Metoda sběru dat:

Metodou sběru dat byl zvolen polostrukturovaný rozhovor, pro který byla připravena osnova témat, aby nedošlo k velkému odchýlení od cíle výzkumu. Témata byla: informace o staří a skautském věku,

- role ve skautu,
- vztahy s vedoucími,
- příprava programu,
- skautská budoucnost,
- ovlivnění skautskou výchovou.

Rozhovory byly nahrávány a následně byl udělán jejich doslovný přepis. Společná témata, která byla sledována rozhovorech zahrnovaly význam vedoucích pro dospívající, identifikaci vztahů s významnějšími vedoucími, role a uplatnění dospívajícího v rámci skautského oddílu, přínosy vztahů mezi vedoucími a dospívajícími a vztahy oddílových rádců, podrádců a začínajících vedoucích s mladšími skauty. Pro lepší orientaci v této práci a pochopení skautského a životního pozadí dospívajících níže přikládám popis skautských profilů jednotlivých participantů.

Profil participantů

Heřmánek

Prvním respondentem v této bakalářské práci je skautskou přezdívkou zvaná Heřmánek. Je jí dvanáct let a její skautské stáří činí pět let. Je registrovanou členkou dívčího oddílu, ve kterém spadá do věkové kategorie třináct až sedmnáct let, avšak sama je ještě světluškou, která se připravuje na skautský slib. Ve své šestce zastává roli podrádce, sama se ještě o chod schůzek nestará, ale pomáhá starším s přípravou programů a různých aktivit převážně pro družiny mladších. Je si vědoma toho, že jí skauting ovlivnil, neb skrze vedoucí a jejich programy získala jednak nové informace, tak i dovednosti. Ve skautingu by chtěla zůstat i nadále a až bude dospělá, ráda by se stala skautskou vedoucí.

Morče

Morčeti je sedmnáct let a ve skautské organizaci je registrována již dvanáct let. Působí v dívčím oddílu Divoženek v rámci skautské věkové kategorie, kterou definuje jako: „Kategorii pro holky od druhého stupně základní školy až po první stupeň střední školy.“, a zároveň vykonává funkci oddílové rádkyně. Krom toho, že organizuje a vede schůzky nejstarších holek, tak občas pomáhá i na schůzkách těch nejmladších. V budoucnu by se chtěla stát skautskou vedoucí, jedním z mnoho důvodů je to, že ji práce s dětmi nabíjí energii. Za svoji skautskou kariéru přišla do kontaktu s větším množstvím skautských vedoucích a je si vědoma skutečnosti, že se ve skautu něco nového naučila.

Sluníčko

Další respondentka je také z oddílu Divoženek a vykonává funkci podrádce oddílu. Je jí sedmnáct let a ve skautingu funguje již osm až devět let. Je součástí nejstarší družiny skautské věkové kategorie, zároveň se podílí se na organizaci schůzek a programů společně s rádkyní oddílu. Je si vědoma, že postupně s novou rolí přebrala i více zodpovědnosti a také úkolů, což bylo doposud jen na vedoucích. V budoucnu by také chtěla zastávat roli skautské vedoucí a oceňuje, jaké věci jí její vedoucí naučili.

Ptáče

Ptáče nastoupila do skautingu před dvanáctými narozeninami, tedy v létě oslaví dva roky ve skautu, a i své čtrnácté narozeniny. V rámci jejího dívčího oddílu nezastává žádnou funkci, avšak momentálně plní skautské odborky, zdokonaluje své znalosti, dovednosti a připravuje se na splnění skautského slibu, což považuje jako svůj velký mezník. Zda by v budoucnu chtěla být skautskou vedoucí si jistá ještě není, ale pravděpodobně ano.

Javor

Javor je prvním mužským respondentem v této bakalářské práci, do skautingu se přidal ve svých skoro třinácti letech a je mu sedmnáct let. To znamená že jeho skautský věk činí čtyři roky. Javor byl až do nynější doby oddílový rádce klučičího oddílu, avšak momentálně působí převážně jako rádce u šestky vlčat, kde pomáhá při vedení mladších kluků od šesti do dvanácti let a dělá to, co je zrovna potřeba. Z časových důvodů probíhají schůzky mladších i starších ve stejný čas a Javor zatím nepřišel na to, jak být na dvou místech zároveň. Angažuje se i mimo skautské středisko, neboť byl vybrán jako instruktor

elév na čekatelském kurzu, který si před nedávnem splnil. V rámci skautingu se setkal s velkou řadou vedoucích, kteří ho ovlivnili po různých stránkách a díky skautingu si nastavil i své priority.

Knoflík

Knoflík je sedmnáctiletá slečna, která je ve skautingu již od svých tří let, neboť byla členem rodinného skautingu. Ve skautingu se pohybuje už dlouhých čtrnáct let. Momentálně je rádcem oddílu Ryb, členkou roverského kmene, a k tomu pomáhá při vedení vlčat. Roverský kmen nemá schůzky založené tolik na skautské bázi, proto většina programů, které připravuje, jsou právě pro malé kluky. Práce a trávení času s nimi jí baví, považuje to za svůj koníček, ale z malé části i jako povinnost.

Adam

Druhým a zároveň posledním mužským respondentem je třináctiletý Adam, jenž je ve skautingu registrovaný pět let. V rámci oddílu, do kterého Adam chodí, nedochází k rozdělování rolí. Věkově patří mezi středně starší členy, z toho důvodu pomáhá vedoucím při programech, aby jim usnadnil práci a zefektivnil program. Čas od času si sám připraví program formou prezentace na téma, které je v souladu se zaměřením schůzky. Je názoru, že ho skauting velmi ovlivnil, avšak se ještě nedokáže prezentovat mimo skautské prostředí stejně jako v něm. Adam se považuje za vůdčí typ a už teď ho práce s mladšími baví, proto by jednou chtěl být skautský vedoucí.

Elektra

Poslední respondentkou této práce je patnáctiletá Elektra, která je ve skautingu už dvanáct let. V rámci organizace funguje jako vedoucí, kdy vede společně ještě s jednou slečnou skautský oddíl holek ve věku od třinácti do čtrnácti let. Vzhledem k tomu, že ji ještě nebylo osmnáct, nemůže mít plnou odpovědnost. Elektra žije celý život ve skautu a neumí si představit život bez něj. Zároveň je názoru, že se doba mění a skauting své členy udrží v lepší společnosti. Není jediná z rodiny, kdo je ve skautu, neboť skautskou vedoucí je i její maminka.

Tabulka č. 1 Souhrnné informace o respondentech

Respondent	Heřmánek	Morče	Sluníčko	Ptáče	Javor	Knoflík	Adam	Elektra
Pohlaví	Dívka	Dívka	Dívka	Dívka	Muž	Dívka	Muž	Dívka
Věk	12 let	17 let	17 let	téměř 13 let	17 let	17 let	13 let	15 let
Skautský věk	5 let	12 let	8/9 let	Téměř 2 roky	4 roky	14 let	5 let	12 let
Role v oddíle	Družinová podrádkyně	Oddílová rádkyně	Oddílová podrádkyně	Běžná členka	Oddílový rádce	Rádce oddílu, členka roverského kmene, pomáhá s vedením dětí	V oddíle nemají role	Neoficiální vedoucí jiného oddílu
Kategorie	Světluška	Skautka	Skautka	Světluška	Skaut	Rangers	Skaut	Skautka
Příprava programu	Podílí se	Připravuje	Připravuje	Nepodílí se	Připravuje	Připravuje	Pomáhá	Připravuje

Metoda analýzy

Metodou této práce byla zvolena na teorii založená tematická analýza (theory-based thematic analysis) (Braun a Clark, 2006), při které dochází k identifikování kódů, jejich analyzování a spojování na základě podobností do společných témat. Benefitem tematické analýzy je flexibilita, a je možné ji použít, pokud vycházíme z konkrétní teorie. Tato práce vychází z rešerše literatury o přirozeném mentoringu, která tvoří teoretický základ tematické analýzy. Pro tematickou analýzu založenou na teorii bylo k adresování těchto otázek také důležité předem důkladně nastudovat literaturu týkající se přirozeného mentoringu a skautskou výchovnou metodu. V analýze rozhovorů je cílem ověření výzkumné otázky, která je předem daná. V této práci je výzkumná otázka: Rozvíjejí se principy přirozeného mentoringu ve vztazích dospívajících s jejich skautskými vedoucími? Mimo to jsou v práci i další dvě výzkumné podotázky: Jak skautský vedoucí ovlivnil život dospívajícího? A proč je důležitý skautský vedoucí pro dospívajícího?

Tematická analýza podle Braunové a Clarkové (2006) probíhá v šesti bodech analýzy:

1. Seznámení s daty – je důležitá transkripce dat a jejich opětovné pročítání
2. Generování počátečních kódů – v této části si budu všimnout opakujících se a zajímavých rysů, výsledkem by měly být prvotní kódy.
3. Hledání témat – zde budu znovu zkoumat kódy a třídit je na potenciální témata
4. Přezkoumání témat – zde budu procházet a zjišťovat, zda jsem něco neopomenula

5. Definování a pojmenování témat – témata budu definovat dle toho, o čem vypovídají a budu je rovnat dle důležitosti a významu.
6. Sepsání zprávy – závěr se zpráva o konečných zjištěných tématech (Braun, Clarke, 2006).

Na základě výše zmíněné teorie nejprve autorka sesbírané nahrané rozhovory anonymizovala, doslovně přepsala do počítače a následně je nahrála do aplikace QSR Nvivo 12. Poté byl každý rozhovor ještě třikrát přečten, aby autorka měla větší představu o obsahu jednotlivých rozhovorů. Dalším krokem bylo procházení každého rozhovoru, kdy byl ke každé myšlence přiřazen určitý kód, příkladem jsou kódy jako oddílový rádce, běžný člen, osobní růst, věk, vedoucí v dospívání a tak podobně. Postupně docházelo ke spojování kódů dohromady (oddílový rádce, běžný člen) až došlo k vytvoření témat, u rámci těchto témat byly kódy znovu přečteny a došlo ke kontrole, zda je kód zařazený u správného tématu. které v této práci jsou: vnímání role oddílového vedoucího, toto téma obsahuje dvě podtémata: popis správného skautského vedoucího a vnímání oddílového rádce. Výsledná témata analýzy jsou čtyři a jsou pojmenována následně:

1. Vnímání role vedoucího
2. Příprava programu
3. Vnímané přínosy skautingu
4. Očekávání skautů do budoucna

Zároveň k zajištění lepší orientace v textu a přehlednosti textu je téma Vnímání role skautského vedoucího rozděleno na dvě podtémata: Popis správného skautského vedoucího a Vnímání role oddílového rádce. Téma skautská budoucnost má jedno podtéma s názvem Vztah s dětmi.

5 Výsledky tematické analýzy

5.1 Vnímání role vedoucího

Skauti a skautky s rolí

U Morčete, Sluníčka, Javoru, Knoflíku a Elektry došlo k závěru, že vedoucího neidentifikují jen jako dospělou osobu, ale i jako osobu jim významnou. Všichni z nich se potkali s více vedoucími v rámci skautského střediska. Avšak významné vztahy popisují s vedoucím, který je vedl. Sluníčko vnímá odlišný vztah s vedoucí, která ji vede od úplného začátku, což je stejné jako u Javora, avšak Javor má stejně významný vztah i s dalšími dvěma vedoucími, kteří s ním prošli a stále procházejí jeho skautskou cestu. Morče, Elektra a Knoflík se setkaly s více oddílovými vedoucími, avšak nejsilnější vztah mají s těmi vedoucími, které s nimi byli v průběhu dospívání. Knoflík toto období definovala takto: „Protože prostě ona mě provedla vlastně tím světluškovským/skautským životem, kdy si myslím, že toho člověka ten skauting nejvíc ovlivňuje a touhle cestou mě provedla Mirka“

Všichni se shodli na tom, že vztah s jejich významným vedoucím je kamarádský, vedoucí je hodný, mají ho rádi, mohou mu věřit a vztah mezi nimi se v průběhu času vyvíjí. Všichni mají jeden velký společný zájem, a to je skauting.

Další charakteristické rysy jejich vztahu se lišily. Morče má dvě vedoucí, ale s jednou má lepší vztah. Může se na ní kdykoli obrátit, s čímkoli se svěřit, pomáhá jí ve skautském i v osobním životě, čímž ovlivnila její posun, který vnímá hlavně po psychické stránce, ale samozřejmě i po té skautské: „...Jo vlastně spíš můj posun, který ona ovlivnila.“ Morče má v roli oddílového rádce větší pravomoci, zodpovědnost a zároveň vnímá, že v ní má její vedoucí důvěru: „No, možná v tom, že právě mám více zodpovědnosti a že jsem vlastně dostala do toho věku, kdy jsem schopná udělat něco víc, ty vedoucí mě k tomu pustí a já se učím, co můžu dělat.“

Elektra i Knoflík považují jako pro ně významnou osobu jejich rodiče, neboť jsou také skauti, avšak mimo rodiče je pro ně významná i jejich vedoucí Mirka. Obě dvě uvedly, že je pro ně vzorem, jako důležité považují, jak se starala o jejich oddíl, neboť je podporovala, pomáhala jim a udržovala skupinu pohromadě. To velmi oceňuje Knoflík:

„...Takže furt mám ty kamarády, který jako furt držeš, a myslím, že je to takový to kamarádství, který vydrží, vydrží hrozně dlouho...“ Elektra zmínila, že se z nich snažila udělat lepší lidi, dokázala řešit konflikty s klidnou hlavou, ale jejich vzájemná blízkost a důvěra jsou dvě základní věci, čím se vztah s ní odlišuje se vztahem s jinými vedoucími: „Tak tam je to asi jako nejvíc v té blízkosti a v té důvěře. Tím, že my se známe jako dlouho, fungujeme spolu dlouho a prožily jsme spolu spoustu táborů a tak. Tak fakt, tam je prostě ta důvěra.“ Ačkoli už není vyloženě její vedoucí, stále spolu spolupracují a Elektra si k ní chodí pro rady i zároveň si pomáhají s přípravou programů. Knoflík považuje za důležité, že díky této vedoucí chápe význam skautského života, ovlivnila ji po skautské stránce, ale zároveň i po osobní, neboť považuje skauting jako součást jejího osobního života. A je si vědomá toho, že díky setrvává takovou dobu ve skautu.

Javor má dobrý vztah jak s vedoucími, kteří ho vedli, tak i s ostatními vedoucími skautského střediska Willi Líbeznice. Je toho názoru, že každý vedoucí je jiný, a tím pádem ho každý vedoucí nějakým způsobem ovlivnil. Vzorem však pro něj jsou jeho tři oddíloví vedoucí, každý z nich má pro něj jinou roli, ale stejně důležitý význam. Na základě popisu bylo zjištěno, že každý vedoucí je úplně jiný. Nejstarší vedoucí je pro něj největší autoritou, ale stále mu má co předat. Na prostředním vedoucím oceňuje chytrost, zodpovědnost a s tím nejmladším má nejvíce kamarádský vztah, tráví spolu čas i mimo skautské schůzky. Vztah k těmto vedoucím se odlišuje od ostatních jasně, a to: „To znamená že, jednoho bratra nebo několik bratrů, který jsou starší, tak vnímám jako velký autority, byli to moji vedoucí, když jsem byl, když jsem nastoupil, to znamená, že oni mě tam v podstatě jako vychovávali a chovám k nim větší úctu a i víc autority a myslím si, že i oni ke mně.“ Jsou to i vedoucí, kterým by se svěřil, ale nejsou to jen oni, tuto důvěru má i v ostatní vedoucí, se kterými jezdí na tábor.

Sluníčko přikládá vztahu s Evou větší význam, neboť ji vedla od začátku, je to vedoucí jejího oddílu a prošla si s ní významné milníky, jako je světluškovský a skautský slib. Od mala ji vychovávala a Sluníčko za ni chodila, pokud měla nejasnosti ohledně skautských věcí, ale také s ní řešila i problémy v osobním životě. Zároveň je spojuje i společný zájem o zdravotní vědu a obě dvě mají smysl pro organizaci. Definuje ji jako ženu, která to má v hlavě srovnané: „No jasně, podle mě je to člověk, kterej má strašnej tah na branku a je organizovaná a přijde mi, že vždycky tak nějak ví, co je správný, že nikomu nenadržuje, vidí to. No, víš jak to myslím.“ Vztah mezi nimi se postupně prohlubuje, což uvádí na příkladu, že teď jí věří více, než jí věřila dříve. V aktuální době si jsou více méně rovnocenné. Avšak

je ráda za všechny vedoucí, neboť sama řekla: „A líbí se mi, že vlastně jste mě všechny naučily ty základní věci, který bych třeba neuměla bez Vás.“

V rámci Junáka – českého skauta, z. s. rozvíjejí dospívající skauti s rolí na oddílové úrovni nebo rolí neploletého vedoucího vztah se skautským vedoucím, který vzniká přirozeně, je kamarádský, důvěrný a přínosný jak ve skautském, tak i v osobním životě.

5.1.1 Popis správného skautského vedoucího

Každý z těchto respondentů popsal, jaký by podle nich měl být správný vedoucí, ke kterému by děti vzhlížely. Charakteristické rysy ideálního skautského vedoucího popsali všichni respondenti rozdílně. Neboť každý je jedinečný a má jiné představy, a tak nedošlo k žádným shodám v konkrétních vlastnostech. Avšak na závěr po položení otázky, zda se definice ideálního vedoucího shoduje s vedoucím, kterého mají v rámci skautské organizace, odpověď byla jednoznačně stejná: „Ano“. Každý popsal vlastnosti a charakteristiky, které on sám vnímá za důležité.

Morče považuje za důležité tyto charakteristiky: schovívavost k různým situacím, být pohotový při řešení problémů, a hlavně být příkladem pro svoji družinu. Vedoucí by měl být jak rovný člen družiny, tak zároveň i autorita, čehož by neměl zneužívat.

Pro Sluníčko je naopak důležitý společný zájem o skauting, vztah k dětem, zájem o práci s nimi. Správná vedoucí chce by měla chtít své svěřence posouvat po tělesné i psychické stránce a chtít, aby se rozvíjeli správným směrem.

Naopak pro Javora je velmi důležitý smysl pro humor a zodpovědnost, zároveň je třeba, aby dokázal řešit krizové situace. Správný vedoucí by měl poznat, když má jeho svěřenec nějaké trápení a vyhodnotit, jak se má vůči němu zachovat. Je důležité, aby podporoval, znal své děti a všímal si, co se děje. Více vlastnosti si během rozhovoru nevybavil. Avšak uvedl, že: „... Ale myslím si, že existují vlastnosti, které by skautské vedoucí měl mít. A voni je rozhodně mají ...“ Tato citace nám říká, že jím zmínění vedoucí jsou podle Javorových představ. Naopak Aneta považuje jako hlavní a nejdůležitější rys vztahu s vedoucím vzájemnou blízkost a důvěru.

Skauti a skautky bez role

Ptáče a Adam, jež nemají v rámci skautingu zatím žádnou funkci a Heřmánek, jenž je rádcem družiny se částečně shodují v definování vztahu s vedoucími. Za dobu, co jsou ve skautu, přišli do kontaktu s vícero vedoucími a vztah mezi s nimi tolik nerozlišují. Vedoucí vnímají jako dospělé, zkušenější osoby, které mají autoritu, chovají k nim respekt, své vedoucí mají rádi a mají spolu dobrý kamarádský vztah. Považují je jako přínosné osoby. Heřmánek konkrétně uvedla: „No, je to člověk, co mě naučil to, co teď já vím, no a vlastně je to, že je zkušenější a vždycky pomůže nám, když něco potřebujeme“. Ptáče zmínila, že pokud potřebuje pomoci se skautskými věcmi, ví, která vedoucí se čemu věnuje a za kým má jít: „No protože vedoucí Lili se stará o doplňování odborek v počítači a je na to zaměřená u nás v oddíle, ... Zase s vedoucí Evou řešíme víc skautskej slib a takhle“.

Podobně to má i Adam, který rozlišuje vedoucí podle toho, kdo má jaké vlastnosti. Popisuje svoji vedoucí Dortíka jako ženu, která si dovede srovnat do latě rozjívené kluky, k ruce má Pepu, kterého vnímá jako jejího asistenta.

Posledním vedoucím je Burák, který se věnuje naučným programům pro nejmladší kluky. I přes to že jsou v nich rozdíly, vztah má ke všem stejný, stejně. Tak to má i Ptáče a Heřmánek. Adam avšak obecně uvedl, že vnímá roli skautského vedoucího jako důležitou, neboť každý vedoucí je jiný a předá skautům jiné věci, ale všichni mají stejné skautské ideály, které předávají dál skrze skautskou výchovu: „... Že jim vlastně vštípěj ten skautskej, ty skautský ideály a potom třeba jim nebude jako přijít divný prostě a hnedka jak někam přijdou zdravít a děkovat a tyhle ty věci.“

Zajímavou věcí, která se ukázal v analýze rozhovorů je skutečnost, jak Heřmánek a Ptáče vnímají roli oddílového rádce. Neboť jejich oddílový rádce pro ně má větší význam, než ostatní členové, a zároveň se i liší od významu, který pro Heřmánka a Ptáče má jejich vedoucí. Tento poznatek přijde autorce zajímavý, a tak se mu věnuje v následující kapitole.

5.1.2 Vnímání oddílového rádce

V průběhu analýzy dat bylo zjištěno, že mladší členky, jako je Heřmánek a Ptáče mají bližší vztah k rádcovi oddílu než k vedoucímu. Heřmánek konkrétně sdělila, že je jejím vzorem: „Tak jako všichni obecně starší, ale teď je dost velkej vzor i rádce oddílu, jak to teď všechno organizuje ty věci.“ Obě skautky mají stejnou oddílovou rádkyni, kterou je Morče a shodly se na tom, že je starší, zkušenější a věkový rozdíl mezi nimi je nižší než věkový rozdíl s jejich vedoucími. Popis oddílové rádkyně definuje každá úplně jinak. Pro Heřmánka

je vzorem, neboť od začátku skautského roku dělá více věcí, chystá více programů, inspiruje, motivuje, pomáhá a zároveň zprostředkovává komunikaci mezi skautkami a jejich vedoucími. Ve volném čase se zatím nevidají, ale tráví spolu čas na skautských schůzkách a akcích. Heřmánek popsala, že je pro ni důležité, aby správný oddílový rádce byl komunikativní, milý, spolehlivý, spolehlivý, a aby v něj skauti měli důvěru. Nakonec sdělila, že si myslí, že právě takový je její rádce v oddíle.

Ptáče s ní má jiný vztah než s vedoucími hlavně z hlediska věkového rozdílu, což vnímá jako velmi důležité: „No tak protože člověk nemusí hned za vedoucím a může se poradit s někým, kterej je jakože kamarád, já nevim, jak to mám úplně říct a jako zase to vnímá z pohledu jako né jako dítě, ale má k tomu časově blíž, než ostatní vedoucí.“ Ptáče si uvědomuje jeho roli, ví, že si k Morčeti může dojít pro radu, ale doposud toho nevyužila.

5.2 Příprava programu

Na přípravě programu se podílí všichni respondenti, kromě Ptáčete. Ta takovou příležitost ještě neměla. Společným znakem u všech ostatních je, že ti, co se podílejí na programu, mají svou roli v rámci oddílu nebo fungují jako vedoucí. Jen u Adama to tak není. Všichni respondenti z řad rádců oddílu, podrádce oddílu a nezletilá vedoucí vědí, za kým mají jít, když chtějí poradit ohledně přípravy schůzky nebo i větší akce. Znají vedoucí, kteří se pohybují v jejich okolí a vědí, kdo je na jaké věci dobrý. Knoflík uvedla, že pro pomoc s přípravou programu by využila vždycky Mildu: „Mildu, vždycky Mildu, protože on je vlastně ten hlavní vedoucí těch kluků a vlastně kdykoliv, kdykoliv nevim, s čímkoliv potřebuju pomoct a Milda je hrozně hodnej člověk a vždycky mi s tím pomůže a vždycky to nějak dáme dohromady.“

Heřmánek při přípravě programu využívá hry, které byly v minulosti, internet, rady kamarádů a rádce s podrádcem oddílu. S realizací schůzek jí hodně pomáhá rádce oddílu, ale ví, že pokud by potřebovala radu s přípravou větší akce, může si dojít za vedoucími. Největší podporu v při přípravě a realizaci programů dostává od vedoucích prostřední věkové družiny holek, neboť těm nejvíce pomáhá. Adam pomáhá při programech u mladších dětí, a občas si připraví prezentaci na probírané téma, aby si to členové oddílu zopakovali. Další společný znak se vyskytuje u Morčete a Knoflíka, neboť obě při přípravě programů nebo řešení problémů rozlišují, zda se jedná o program pro jejich věkovou kategorii nebo

pro mladší. Pokud by Ptáče úkol, se kterým by si nevěděla rady, požádala by o pomoc svou kamarádku Adélku, kdyby ani ona nevěděla, zašla by za oddílovým rádcem.

Skauti a skautky znají vedoucí a ostatní členy ve svém středisku. Vědí, který vedoucí pracuje s danou výchovnou kategorií. Pokud potřebují pomoci s přípravou programu, aktivity nebo skautské akce, dokáží najít vhodného vedoucího, kterého poprosí o pomoc či spolupráci.

5.3 Vnímané přínosy skautingu

Všichni zúčastnění jsou si vědomi toho, že je skauting ovlivnil a v rámci svého života mu připisují důležitou roli. Skrze schůzky, programy, aktivity a tábory různí vedoucí a skauti předávají své zkušenosti, znalosti a dovednosti, což poznamenává v pozitivním slova smyslu jejich svěřence. V obecném slova smyslu připisují všichni velký význam přátelství, které se vytvořilo v rámci této společnosti a lidem, které díky členství poznali. Kamarádství není jen v rámci skautingu, ale Morče uvedla že: „No tak rozhodně jako v rámci toho kamarádství, ale v takovém tom hlubším kamarádstvím, že se s někým bavím mimo skauting, že s ním spíš řeším svůj osobní život a svoje osobní problémy, tak ve skautingu jsem takové lidi určitě našla a mám je teď do teď a jsou mi oporou v životě.“ Všichni si ve skautu vyzkoušeli a také se naučili něco nového, zažili spoustu akcí, táborů, mají společné zážitky. V rámci rozhovoru uvedli, co je pro ně důležité a je zde vidět, že pro každého z nich se jedná o něco jiného a zároveň každý přikládá větší váhu jiným věcem.

Heřmánek vyzdvihla, že se zde naučila dovednost zvanou orientace, rozdělování ohně, skautské historii a více se zde seznámila i s historií obecnou. Sluníčko se zde posouvá ve zdravotě, Ptáče si naopak říká, že skauting ovlivnil její chování. Morče vidí ve skautingu velký posun sama sebe, stejně jak jako Javor. Javor se ve skautingu dostal do kolektivu, který mu ukázal, že jsi jsou všichni rovni a nemusí se bát. Přestal být tolik roztěkaný, stal se z něj sebevědomější člověk, dostal příležitost se učit něco nového a pomohlo mu to nastavit si v životě priority, které do té doby neměl. Adam se odnaučil říkat, „CO“, neboť jsou na to vedoucí velmi hákliví. Myslí si, že má v sobě zakotvené skautské rysy již od narození, ale nedokáže se dle skautských hodnot chovat mimo skautské prostředí, a to mu je velice líto. Knoflík se zde naučila zvládání krizových situací, ale jako hlavní benefit považuje, že se naučila pohodového života. Aneta uvedla, že se cítí být v lepší

společnosti: „A zároveň prostě jako doba se mění a já myslím, že je jako. Ten skauting tě prostě udrží v takovém tom, v takový tý lepší společnosti, když to tak řeknu.“

Skrze skautskou výchovu dochází k předávání zkušeností a skautských znalostí dospívajícím skautům. Skauti a skautky si uvědomují, že je skauting ovlivnil. Přínosy skautingu vnímají jak v jeho prostředí, tak i v běžném životě.

5.4 Očekávání dospívajících skautů do budoucna

Další a zároveň poslední společné téma, které bylo zjištěno v analýze dat je skutečnost, že téměř všichni respondenti touží v budoucnu dělat skautského vedoucího. Ptáče si touto skutečností ještě není jistá, ale pravděpodobně by chtěla jít stejnou cestou jako ostatní. Všichni, kteří uvedli, že chtějí dělat skautského vedoucího demonstrovali důvody, že je skauting baví, Elektra a Knoflík již dokonce skautské vedoucí dělají. Ptáče uvedla důvody, proč si myslí, že skauti chtějí být skautskými vedoucími: „Já si myslím, že proto, že ho to baví, chce předat nějaký svoje vědomosti a zážitky toho skauta dalším.“

Heřmánek dále uvedla, že když chce zůstat ve skautu, tak roli vedoucích bere i jako povinnost, neboli závazek ve skautu, což se shoduje i s Elektrou: „Beru to víc jako koníček, ale z části i jako povinnost ...“ Morče mimo to, že ji práce s dětmi nabíjí energií, tak je pro ni důležité, že může předávat své nabyté znalosti a zkušenosti dalším a zároveň čerpat i ze vztahu s mladšími s čímž souhlasí i Sluníčko. Adam tvrdí, že by ho to bavilo, neboť se považuje za vůdčí typ a jeho momentální občasná pomoc vedoucím s mladšími dětmi ho baví.

5.4.1 Vztah s dětmi

Elektra, Javor a Knoflík popsali svůj vztah k dětem, který je předpokladem pro to, aby se mohli stát vedoucími. Z části došlo ke shodě v přístupu k dětem a byli nalezeny jen minimální odlišnosti.

Javor, Knoflík i Elektra se shodli na tom, že mají u dětí autoritu a respekt, ale zároveň i kamarádský vztah. Snaží se, aby se jim děti svěřovali, nebáli se požádat o radu, neboť jim s čímkoli, kdykoli pomůžou jak ve skautském, tak i v osobním životě, a měli v ně důvěru. Javor toto uvádí na příkladu: „Krásnej příklad byl, když se jedno z mých vlčat bálo sejít ze schodů a šlo přímo za mnou, než za kýmkoliv jiným, jestli bych mu pomoh, jestli bych mu

dal ruku a pomoh mu sejít schody, který máme do klubovny.“ Vzhledem k tomu, že se o děti zajímají nejen na úrovni skautského, ale i na úrovni osobního života, je vidět, že se k nim snaží mít blízko. Zde je vidět i krásný příklad vzájemného vztahu od Elektry, kde popisuje, jak si myslí, že holky vnímají její osobu: „... A myslím, že to jako docela klope, že holky jsou taky rádi, když nemusej mít jako vyloženě dospělej po jako dohled. A že si mužou pokecat s někym, kdo jim je blízkej.“ Byli by rádi, kdyby je jednou jejich skauti vnímali tak, jako oni vnímají svého vedoucího. Sluníčko svůj vztah s dětmi popisuje téměř stejně, avšak vynechává autoritu a respekt a více se zaměřuje na pomoc a podporu, kterou jim může nabídnout. Morče popisuje obecný význam své funkce, a zmínila, že se pomáhá u družiny mladších, kde se učí pracovat s dětmi, ale konkrétnější vztah k dětem mimo přípravu programu přímo nezmiňuje.

6 Diskuze

Skrze analýzu byla zjištěna čtyři společná témata, z nichž dvě témata jsou členěna na další podtémata, aby bylo snazší se v práci vyznat a text byl přehledný. Cílem analýzy bylo zjistit, zda se v rámci vztahu dospívajícího se skautským vedoucím rozvíjejí principy mentoringu. Výzkumná otázka zní, zda se rozvíjejí principy přirozeného mentoringu ve vztazích skautského vedoucího a dospívajícího, zároveň tato práce obsahuje dvě výzkumné podotázky: zda skautský vedoucí ovlivnil nějakým způsobem život dospívajícího, a jak vnímá dospívající roli svého vedoucího.

Na základě analýzy rozhovorů bylo zjištěno, že dospívající, kteří mají v rámci skautingu roli na oddílové úrovni nebo pomáhají při vedení oddílu, mají v rámci skautské sítě vedoucího (nebo více vedoucích), s nímž identifikují jiný vztah než s ostatními vedoucími. Každý z respondentů tento vztah identifikoval trochu jinak, ale vždy se jednalo o vedoucího, který je vedl po celou dobu jejich skautského působení nebo minimálně v období dospívání. Tento vedoucí není rodinným příslušníkem, popisují ho jako zkušenějšího člověka, se kterým vedou kamarádský vztah, ale zároveň se respektují, důvěřují si a nebojí se požádat o radu a mají spolu minimálně jeden společný zájem, kterým je skauting. Vztah vznikl bez zásahu někoho jiného, jedná se tedy o přirozený vznik vztahu, v rámci tohoto vztahu vnímají, že je jejich vedoucí ovlivnil, někteří dokonce uvádějí, že došlo k psychickému či osobnímu rozvoji. Vztah se postupem času vyvíjel a v aktuální fázi už s jejich významným vedoucím fungují na podobné pozici. Tento popis se shoduje s definicí mentorského vztahu, kterou autorka uvedla v první kapitole teoretické části jako výchozí definici této bakalářské práce. Zároveň když se jednalo o charakteristiky, které připisují ideálnímu vedoucímu pro děti, každý popsal jako důležité něco jiného, což může být tím, že pro každého dospívajícího mají různé věci rozdílné významy a u vedoucích si každý váží něčeho jiného dle svých preferencí. Důležitá je ale skutečnost, že všichni tvrdí, že jejich významný vedoucí je podle jejich představ. Naopak u skautů, kteří nemají žádnou roli nebo mají roli jen na družinové úrovni, došlo k závěru, že vedoucí vnímají převážně jako dospělé authority, ke kterým mají respekt, vědí, že se jedná o osoby, již jim předali nějaké dovednosti a znalosti, avšak zde nedochází k rozvoji nějakého většího vztahu ani nebyly zmíněny charakteristiky mentorského vztahu, které jsou popisovány v teoretické části této práce. Autorka si myslí, že je to tím, že jsou ještě nízkého věku a zároveň jejich vedoucí jsou o více let starší než oni, nevnímají tento vztah tolik kamarádský. Také se nepodílí na přípravách programů a aktivit, tudíž nekonzultují tolik věci s vedoucími, tím pádem není

vytvořen dostatečný prostor pro vznik přirozeného mentorského vztahu. K autorčinu překvapení vyšlo najevo, že mladší skauti mají bližší vztah k oddílovému rádcí, neboť jim je věkově blíže a uvedli, že ho mohou požádat jak o pomoc v rámci skautského života, tak se mi svěřit a požádat o radu i věcmi, které spadají do běžného a osobního života. Tito oddílový rádcí, podrádcí nebo začínající neplnoletí vedoucí popsali svůj vztah a postoj ke skautům, se kterými pracují. Snaží se, aby měli vůči mladším skautům autoritu, ale zároveň kamarádský vztah, nabízejí jim vedení v rámci skautských povinností, ale jsou otevřeni i tomu, aby se jim svěřovali se svými problémy a starostmi a chtějí, aby v ně měli důvěru, což je důležitým aspektem vzniku přirozeného mentorského vztahu. Vzhledem k tomu, že vztahy nejsou ještě tolik rozvinuté a mladší skauti jejich pomoc zatím tolik nevyužívají, není možné říci, že se jedná o přirozený mentoring. Avšak podle identifikace, jak se starší a zkušenější s rolí chovají k mladším můžeme říci, že zde najdeme znaky přirozeného mentoringu, neboť se jejich chování shoduje popisem mentora v rámci teoretické části práce. Ovšem to ale znamená, že je zde velký potenciál pro vznik přirozeného mentorského vztahu.

Skauti v rámci členství ve skautingu získali nová důležitá přátelství, zážitky, poznatky a nové dovednosti. Zároveň jsou mezi přínosy členství ve skautingu u zkušenosti, které dospívajícím předávají vedoucí. Veškeré přínosy nemohou být připisovány jen jednomu vedoucímu, se kterým byl identifikován významný vztah, neboť ve skatu přicházejí skauti do kontaktu s velkým množstvím vedoucích, kteří se jim snaží něco předat. U respondentů s rolí je dokonce vidět, že došlo k osobnímu rozvoji a v tomto případě už se ale jedná konkrétně o významného vedoucího.

Ve studii této práce skrze téma příprava programu a částečným doplněním dalších faktů řečených v rozhovoru bylo zjištěno, že dospívající, kteří připravují program nebo se podílejí na přípravě programu využívají pomoc jak významného vedoucího, tak i oddílového rádce, avšak zároveň využívají toho, že jsou schopni ve skautské síti identifikovat osobu, která jim s programem pomůže. Tyto osoby vybírají podle toho, co připravují nebo na čem právě dělají. Například pokud pomáhají u mladší věkové kategorie, řeší přípravu aktivit po celou dobu s vedoucím této věkové kategorie nebo obecně s vedoucím oddílu, u kterého pomáhají. Ačkoli to nesouvisí s přípravou programu, tak tato myšlenka je stejná, jako když potřebují pomoci se svým skautským úkolem či mezníkem. Pokud plní nějakou skautskou odbornou činnost nebo se připravují na skautský slib, dokážou identifikovat vedoucího, který se daným tématem zabývá, rozumí mu a vědí, že ho mohou poprosit o pomoc a spolupráci.

Dospívající skauti znají své vedoucí, vědí, čím se který skautský vedoucí zabývá a dokáží rozpoznat, jakého vedoucího si vybrat pro pomoc v konkrétní oblasti a zažádat o radu. Zde autorka práce vidí menší souvislost s mládeží iniciovaným mentoringem, kde je mládež podporována k tomu, aby si v rámci své sociální sítě identifikovala člověka, kterému věří a navázali s ním mentorský vztah, ačkoli zde figuruje podporující program (Brady a kol., 2019), skautská organizace si sama klade za cíl podporovat mladé lidi v jejich vývoji, rozvoji, výchově, objevování a využívání silných stránek, rozvoji sociálních rolí a dalších věcí (Junák – český skaut, 2014) zmíněných v teoretické části této práce. Aby skautský vedoucí mohl vykonávat oficiální funkci, musí mít splněný vůdcovský kurz. Na základě toho je zde viděn předpoklad, že by v rámci skautské organizace mohlo docházet ke vzniku mládeží iniciovaného mentoringu. Vyskytly se však dva důvody, proč autorka nemůže potvrdit tento vztah. Prvním z nich je skutečnost, že do vzniku těchto vztahů nezasahuje žádný program, ale autorka si myslí, že skauting ze své podstaty je prostředí podporu ke vznikům těchto vztahů tvořící. Druhým důvodem je, že autorka tento výsledek původně nezamýšlela, a tak nedošlo k hlubšímu zkoumání těchto vztahů, není tedy přesně zjištěno, jak fungují, jak dlouho trvají a jak hluboký vztah se v rámci této spolupráce rozvíjí. Neboť se může jednat o celoroční podporu při vedení oddílu, při přípravě na slib nebo jen podporu při plnění odborky, kdy tento vztah nemusí fungovat dlouze.

Limity této práce se týkají participantů zúčastněných výzkumu, autorka chtěla mít původně pět holky a pět kluků, což se bohužel nepodařilo. Zároveň respondentem nebyl žádný skaut starší patnácti let, který by v rámci skauta neměl žádnou funkci, což může být zapříčiněno tím, že většina starších nějakou funkci má a když nemá, tak už skatu nevěnují tolik času. Respondenti měli místy problém se rozpovídat a najít vhodná slova pro svou odpověď. Rizikem tohoto výzkumu bylo i životní pozadí autorky, která vyrostla ve skautské organizaci a stále v ní působí. Musela si dávat velký pozor, aby vnímala jen fakta z literatury a rozhovorů. Pokud by do toho vnesla své zkušenosti a své názory, mohlo dojít k ovlivnění výsledků práce.

7 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, zda se ve vztazích mezi skautskými dospívajícími a jejich vedoucími rozvíjí principy přirozeného mentoringu. Vzhledem k tomu, že nenalezneme žádnou publikaci či výzkum tímto se zabývajících, autorka se snažila, aby vyšli najevo nové poznatky týkající se přirozeného mentoringu v rámci Junáka – českého skauta, z. s. Pro tuto práci byla stanovena výzkumná otázka znějící: Rozvíjejí principy přirozeného mentoringu ve vztazích skautského vedoucího a dospívajícího. Stanoveny byly také dvě výzkumné podotázky: Ovlivnil skautský vedoucí nějakým způsobem život dospívajícího? A jak vnímá skautský dospívající roli svého vedoucího?

Práce je složena ze 7 kapitol, první kapitolou je úvod, v druhé kapitole se pojednává o přirozeném mentoringu obecně, u dospívajících i v rámci volnočasových aktivit, mimo to jsou zde vysvětleny role účastníku a přínosy mentoringu. Třetí kapitola se zabývá skautskou organizací, je zde definováno skautské hnutí, popsány jednotlivé věkové kategorie a vysvětlena skautská výchovná metoda na závěr shrnutí. Čtvrtá kapitola obsahuje cíle práce a zabývá se metodologií a popisem participantů výzkumu. V této práci byla zvolena kvalitativní metodologie výzkumu, data byla sesbírána skrze polostrukturované rozhovory a analyzována tematickou analýzou, ze které vyšla čtyři společná témata a dvě podtémata. V páté kapitole jsou sepsány výsledky skrze právě zmíněná společná témata. Předposlední kapitola obsahuje diskuzi výsledků a jejich porovnání s fakty z teoretické části. Poslední kapitolou je závěr.

Cíl práce byl splněn, došlo k ověření teorie, že v rámci vztahu dospívajících skautů dochází k rozvíjení principů přirozeného mentoringu, avšak jen u těch, kteří mají roli na oddílové úrovni nebo dělají neoficiální vedoucí.

Tato práce je hodnocena jako přínosná, neboť došlo k prohloubení poznatků o vztazích mezi vedoucími a dospívajícími skauty. Pro skautské vedoucí výsledek této práce může být jako další motivace pro jejich dobrovolnou činnost. Mimo to je zde důležitá skutečnost, která nebyla záměrem této studie a to, že skauti bez role vzhlíží více k oddílovému rádci. Což by mohl být impuls pro skautské vedoucí, kteří ve svých oddílech nerozdělují role, neboť se zde ukazuje, že role oddílového rádce má svůj význam a je důležitá.

S touto bakalářskou prací vyšla na povrch i další otázka, neboť se při analýze výsledků našla možná podobnost s mládeží iniciovaným mentoringem, avšak skrze polostrukturované rozhovory se autorka tomuto tématu věnovala jen povrchově, není

možné tuto myšlenku ověřit. Vystává zde tedy další téma možného budoucího výzkumu, v rámci kterého by bylo dobré zkoumat tyto vztahy i z pohledu vedoucích. To už ale autorka nechává na budoucích projektech v kontextu mentoringu a Junáka – českého skauta, z. s.

Seznam použité literatury

- Brady, B., Dolan, P., & McGregor, C. (2019). *Mentoring for young people in care and leaving care: Theory, policy and practice*. Taylor & Francis Group.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), 77-101.
- Broussard, C. A., Mosley-Howard, S., & Roychoudhury, A. (2006). Using youth advocates for mentoring at-risk students in urban settings. *Children & Schools*, 28(2), 122-12
<https://doi.org/10.1093/cs/28.2.122>
- Brumovská, T., & Seidlová Málková, G. (2020). Characteristics, quality features and dynamics in formal youth mentoring relationships: The Rhodes model revisited. *Ceskoslovenska psychiatrie*.
https://www.researchgate.net/profile/Tereza-Brumovska/publication/341297702_CHARACTERISTICS_QUALITY_FEATURES_AND_DYNAMICS_IN_FORMAL_YOUTH_MENTORING_RELATIONSHIPS_THE_RHODES_MODEL_REVISITED/links/5eba7b3f299bf1287f7fe178/CHARACTERISTICS-QUALITY-FEATURES-AND-DYNAMICS-IN-FORMAL-YOUTH-MENTORING-RELATIONSHIPS-THE-RHODES-MODEL-REVISITED.pdf
- Cabrera, A. P. (2014). *The characteristics of organic youth mentoring relationships: A qualitative study*. University of California, Santa Barbara.
- Dallos, R., & Comley-Ross, P. (2005). Young people's experience of mentoring: Building trust and attachments. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 10(3), 369-383.
<https://doi.org/10.1177/1359104505053755>

DuBois, D. L., & Silverthorn, N. (2005). Characteristics of natural mentoring relationships and adolescent adjustment: Evidence from a national study. *Journal of Primary Prevention, 26*(2), 69-92.

<https://ajph.aphapublications.org/doi/full/10.2105/AJPH.2003.031476>

DuBois, D. L., & Karcher, M. J. (Eds.). (2013). *Handbook of youth mentoring*. Sage Publications.

Eby, L. T., Allen, T. D., Evans, S. C., Ng, T., & Dubois, D. (2008). Does Mentoring Matter? A Multidisciplinary Meta-Analysis Comparing Mentored and Non-Mentored Individuals. *Journal of vocational behavior, 72*(2), 254–267.

<https://doi.org/10.1016/j.jvb.2007.04.005>

Eby, L. T. (2007). *The Blackwell handbook of mentoring: A multiple perspectives approach*. Blackwell Pub..

<https://doi.org/10.1111/b.9781405133739.2007.x>

Gibson-McCrary, D. (2018). *African American women and mentorship: lifting as we climb*. Nova Science Publishers

Gravells, J., & Wallace, S. (2007). *Mentoring in the lifelong learning sector*. Learning Matters.

Hamilton, M. A., Hamilton, S. F., DuBois, D. L., & Sellers, D. E. (2016). Functional roles of important nonfamily adults for youth. *Journal of Community Psychology, 44*(6), 799-806.

<https://doi.org/10.1002/jcop.21792>

Hurd, N. M., & Zimmerman, M. A. (2014). An analysis of natural mentoring relationship profiles and associations with mentees' mental health: considering links via support from important others. *American journal of community psychology, 53*(1-2), 25–36.

<https://doi.org/10.1007/s10464-013-9598-y>

- Chapin, L. A., Fowler, M. A., & Deans, C. L. (2022). The role of adult facilitators in arts-based extracurricular settings: Perceived factors for success of adult–youth relationships. *Journal of Community Psychology*, 50(1), 176-190.
<https://doi.org/10.1002/jcop.22513>
- Junák - český skaut z. s. (2019) Návrh kodexu jednání dospělých. Tiskové a distribuční centrum
<https://krizovatka.skaut.cz/dokumenty/file/2478-kodex-jednani-dospelych-ke-stazeni-v-28-5>
- Liang, B., Spencer, R., Brogan, D., Corral, M. (2007): Mentoring Relationships from Early Adolescence through Emerging Adulthood: A Qualitative Analysis. *Journal of Vocational Behavior* 72 (2), pp. 168-182.
<https://doi.org/10.1016/j.jvb.2007.11.005>
- Liu, Y., Abi Aad, A., Maalouf, J., & Abou Hamdan, O. (2021). Self-vs. other-focused mentoring motives in informal mentoring: conceptualizing the impact of motives on mentoring behaviours and beneficial mentoring outcomes. *Human Resource Development International*, 24(3), 279-303.
<https://doi.org/10.1080/13678868.2020.1789401>
- Meltzer, A., Muir, K., & Craig, L. (2018). The role of trusted adults in young people’s social and economic lives. *Youth & Society*, 50(5), 575-592.
<https://doi.org/10.1177/0044118X16637610>
- Merkaš, M., & Mirković, B. (2021). Aspects of natural mentoring relationship and adolescent positive development. *Brain and Mind: Promoting Individual and Community Well-Being*, 147-159.
<https://www.unicath.hr/hks2015/wp-content/uploads/2022/03/e-Zbornik-HKS-psihologija-skup-2.pdf#page=148>
- Neuwirthová, B. (2013). Vůdcovská zkouška: příručka nejen k přípravě na vůdcovskou zkoušku. *Praha: Junák-svaz skautů a skautek ČR, Tiskové a distribuční centrum.*

Rhodes, J. E., Bogat, G. A., Roffman, J., Edelman, P., & Galasso, L. (2002). Youth mentoring in perspective: Introduction to the special issue. *American Journal of Community Psychology*, 30(2), 149-155.

https://www.researchgate.net/profile/Jean-Rhodes/publication/11369217_Youth_Mentoring_in_Perspective_Introduction_to_the_Special_Issue/links/0deec52a35075c1bba000000/Youth-Mentoring-in-Perspective-Introduction-to-the-Special-Issue.pdf

Novotná, H., Špaček, O., & Jantulová, M. Š. (2019). *Metody výzkumu ve společenských vědách*. FHS UK.

Rhodes, J. E. (2005). A model of youth mentoring. *Handbook of youth mentoring*, 30-43.

Schwartz, S. E., Rhodes, J. E., Spencer, R., & Grossman, J. B. (2013). Youth initiated mentoring: Investigating a new approach to working with vulnerable adolescents. *American Journal of Community Psychology*, 52(1), 155-169.
<https://doi.org/10.1007/s10464-013-9585-3>

Spencer, R., Gowdy, G., Drew, A. L., & Rhodes, J. E. (2019). “Who knows me the best and can encourage me the most?”: Matching and early relationship development in youth-initiated mentoring relationships with system-involved youth. *Journal of Adolescent Research*, 34(1), 3-29.
<https://doi.org/10.1177/0743558418755686>

Teacher, Role Model, Friend : On Being a Mentor to Students in Science and Engineering.
National Academies Press

Valný sněm Junáka (2014). Junák – český skaut, z. s. Stanovy spolku. Tiskové a distribuční centrum
<https://www.skaut.cz/wp-content/uploads/2018/05/stanovy-junaka.pdf>

Van Dam, L. (2018). Who and what works in natural mentoring?: A relational approach to improve the effectiveness of youth care.

- Van Dam, L., Smit, D., Wildschut, B., Branje, S. J. T., Rhodes, J. E., Assink, M., & Stams, G. J. J. (2018). Does natural mentoring matter? A multilevel meta-analysis on the association between natural mentoring and youth outcomes. *American journal of community psychology, 62*(1-2), 203-220.
<https://doi.org/10.1002/ajcp.12248>
- Van Dam, L., Bakhuizen, R. E., Schwartz, S. E. O., De Winter, M., Zwaanswijk, M., Wissink, I. B., & Stams, G. J. J. M. (2019). An Exploration of Youth–Parent–Mentor Relationship Dynamics in a Youth-Initiated Mentoring Intervention to Prevent Out-of-Home Placement. *Youth & Society, 51*(7), 915–933.
<https://doi.org/10.1177/0044118X19857867>
- Van Dam, L., Blom, D., Kara, E. *et al.* Youth Initiated Mentoring: A Meta-analytic Study of a Hybrid Approach to Youth Mentoring. *J Youth Adolescence* **50**, 219–230 (2021).
<https://doi.org/10.1007/s10964-020-01336-5>
- VÍTEK, T. (2016). Čekatelská zkouška. Praha: Junák-český skaut, Tiskové a distribuční centrum
- Zerzan, J. T., Hess, R., Schur, E., Phillips, R. S., & Rigotti, N. (2009). Making the most of mentors: a guide for mentees. *Academic Medicine, 84*(1), 140-144.
[https://doi: 10.1097/ACM.0b013e3181906e8f](https://doi:10.1097/ACM.0b013e3181906e8f)
- Zimmerman, M. A., Bingenheimer, J. B., & Behrendt, D. E. (2005). Natural mentoring relationships. *Handbook of youth mentoring, 30*, 143-15

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 ..... Souhrnné informace o respondentech

Seznam příloh

Příloha č. 1: Informovaný souhlas

Příloha č. 2: Rozhovor s Heřmánkem

Příloha č. 3: Rozhovor s Morčetem

Příloha č. 4: Rozhovor se Sluníčkem

Příloha č. 5: Rozhovor s Ptáčetem

Příloha č. 6: Rozhovor s Javorem

Příloha č. 7: Rozhovor s Knoflíkem

Příloha č. 8: Rozhovor s Adamem

Příloha č. 9: Rozhovor s Elektrou

Informovaný souhlas s výzkumným rozhovorem

Byl/a jsi požádán/a o rozhovor v rámci sběru dat pro bakalářskou práci s názvem Zkušenost dospívajících skautů s mentoringem, která je dělaná v rámci projektu ENCOUNTER/SETKÁNÍ.

O jaký výzkumný projekt se jedná a kdo ho vede?

Projekt je vedný Terezou Javorníckou Brumovskou, PhD. a financovaný Evropskou komisí v programu Horizon 2020 Marie Skłodowska-Curie Action č. 101027291. pod záštitou Fakulty Humanitních Studií University Karlovy v Praze. Jedná se o projekt na téma vztahů dospívajících s jejich významnými dospělými, tzv. přirozenými mentory/ tzv. mentorské vztahy.

Webové stránky projektu ENCOUNTER:

<https://cordis.europa.eu/project/id/101027291,encounter.mentoring.cuni.cz>

S Vaším svolením bude tento rozhovor nahráván. Zvuková stopa nebude žádným způsobem zveřejněna. Textová forma rozhovoru bude anonymizována. Žádná data nebudou zneužita ani použita proti účastníkům výzkumu.

Prosím vás účastníky a rodiče/opatrovníky o souhlas s provedením rozhovoru za výše uvedených podmínek. Vaše účast na rozhovoru je dobrovolná a můžete ji kdykoli v jeho průběhu přerušit.

V případě souhlasu kontaktujte Karolínu Kubátovou (732368395) a domluvte se s ní na předání informovaného souhlasu a datu konání rozhovoru.

Anonymizovaná rozhovory budou v elektronické verzi uložena v **Českém Depozitáři Sociálních Věd pro účely sekundární analýzy, tedy využití** těchto dat v dalších výzkumech na podobné téma v kontextu českých mladých dospívajících.

Tištěná data budou uložena v bezpečném úložišti dat pod zámkem, na FHS UK po dobu nezbytné archivace projektu. Poté budou zničena. Elektronická data, které nebude možno anonymizovat, budou uložena v zabezpečeném počítači projektu, s heslem pro přístup k datům jako DŮVĚRNÁ data.

Jméno, příjmení a podpis účastníka .....

Jméno, příjmení a podpis zákonného zástupce: .....

T – Tazatelka (autorka)

R+ číselný index = Respondent (Participant) a jeho pořadí ve výzkumu

Rozhovor 1

T: Já bych se tě nejdřív chtěla zeptat, kolik ti je?

R1: 12

T: A jak dlouho chodíš do skautingu?

R1: Pátým nebo šestým rokem, pátým

T: A co ve skautingu děláš, jaká je tam tvoje role?

R1: Podrádce teď, no tak na půl, spíš jako rádce/podrádce.

T: Jo, a teda asi možná v jaké věkové kategorii působíš?

R1: Od 13/14-17/18

T: Jo, takže nosíš jakou barvu šátku?

R1: Žlutou

T: A připravuješ se?

R1: Na hnědou, skauta

T: Takže jseš světluška, která se připravuje na skautské slib

R1: Jo, přesně

T: A říkáš jsi, že máš roli rádce/podrádce, co to znamená?

R1: No tak Podrádce že pomáháš připravovat nějaký ten program, že pomáháš i s věcmi okolo schůzky a i třeba holkám, když něco chtějí, napíšu tobě a ty pak až to předáš vedoucímu, když zjistíš víc věcí.

T: Ty se vlastně staráš o chod schůzek?

R1: Jo

T: Staráš se o chod schůzek a ty máš i někdy na starost nějaké aktivity, že to třeba celý připravuješ sama?

R1: No to ještě úplně né, ale spíš jako pomáháme holkám starším.

T: A jak víš, co máš jako dělat? Jak víš, když dostaneš za úkol připravit program na 20 minut na schůzku, jak víš, co máš dělat?

R1: No většinou nás napadne nějaká hra, co jsme dělali předtím, jako související na to, co jsme dělali předtím.

T: Jo, a kde hledáš inspiraci?

R1: Hlavně z programů předtím, ale třeba i na internetu, když něco hledáme

T: A když si nevíš rady, máš napad na hru, nevíš si rady a nevíš, jak jí zrealizovat, tak?

R1: Většinou napíšu třeba XX nebo starším, jak to udělat.

T: Takže si zažádáš o radu třeba u starších?

R1: jojo, nebo třeba u kamarádky, jestli ona nemá nápad, jak to udělat, aby to mělo smysl.

T: A kdo je ta kamarádka?

R1: Holka, rádce

T: Ale ve tvé věkové kategorii?

R1: Ano

T: Od koho dostáváš ne jako ukoly, ale jak víš, že máš připravit zrovna teď program nebo nějakou akci?

R1: No tak většinou se mě někdo zeptá, uestli muže nebo jestli chci pomoct. Většinou se mě na to někdo zeptá a já řeknu ano.

T: Dobře, a kdyby si měla říct, co ti skauting dal nebo co si díky skautingu získala?

R1: Kamarádi, zkušenosti, akce, tábory

T: A když vezmeme dovednosti, něco co nejsou kamarádi a tak?

R1: No tak líp umím třeba s mapou, nebo rozdlat oheň, to jsem před tím neuměla nebo tu skautskou historii a historii obecně.

T: A jak ses to naučila?

R1: Buď že jsem to několikrát slyšela že třeba na táborech, když o tom máme program nebo když jsme slibovaly na světlušku, tak nějaké programy byly v novášku nebo třeba programy od holek.

T: jo, a teda jak funguje ta vaše struktura oddílu, jaká je tam hierarchie rolí?

R1: máme vedoucí, ale ty na spoustu schuzkách zastupuje oddílový rádce 1 a s oddílovou podrádkyní, což je P1, které většinou chystají program s rádcem starší družiny a podrádkyní a občas pomáhám já s kamarádkou jako rádkyně a podrádkyně mladších.

T: Takže oddíl má vedoucí, ale reálně program připravují i rádci?

R1: jo

T: Jaká je role vedoucího oddílu podle tebe?

R1: No tak většinou jsou to ti, co řeknou, jak to bude a my jim ten program pomůžeme připravit, ale většinou se to všechno schvaluje s nima, ale oni maj funkci, že jsou vedoucí, že jsou tam ti dospělí. No a všechno jde vždycky přes ně a připravují třeba oni akce a větší věci, než jsou programy na schuzky.

T: Jak ty vnímáš roli toho vedoucího? Co pro tebe znamená?

R1: No, je to člověk, co mě naučil to, co teď já vím, no a vlastně je to že je zkušenější a vždycky pomůže nám, když něco potřebujeme.

T: a s čím Vám třeba pomáhá?

R1: když chceme pomoci s větší akcí, se schůzkama nám pomáhají rádkyně, s větší akcí vedoucí.

T: A jak Vám teda pomáhá?

R1: spíš že nám třeba řeknou, co mám dělat, kde pomoci

T: Takže Vám nějak pomohou, je to tak, že to za Vás udělají?

R1: Ne, oni nám jako řeknou co a jak my máme pomoci a uděláme to my.

T: a je to tak, že Vám řekne udělej přesně tohle tohle nebo Vás navede?

R1: No jak kdy, občas tam jdu já, že jako bych s něčím pomohla, ale občas je to tak, že je potřeba pomoc, kterou já nevidím a on mi to řekne.

T: Takže je to tak, že role toho vedoucího, vnímáš jako osobu, která má zodpovědnost, všechno rozhoduje, je starší a zkušenější než ty a kdybys něco potřebovala, tak za ním můžeš zajít?

R1: Ano

T1: A jinak ho nevnímáš jiný význam nemá?

R1: jsou to vedoucí, znám je dlouho, mám je ráda.

T: A ty si teda pamatuješ, ty když si nastoupila tak tvoje první vedoucí byla stejná jako je teď?

R1: Ano.

T: Ty jednou až budeš dospělá, tak by si chtěla být skautská vedoucí?

R1: Ano

T: A z jakýho důvodu?

R1: Protože me skaut baví a když bych chtěla zůstat, musím i tak a myslím že by mě to i bavilo pomáhat nebo být tou vedoucí.

T: JE ve skautu osoba, kterou máš jako vzor?

R1: Tak jako všichni obecně starší, ale teď je dost velkej vzor i RO, jak to teď všechno organizuje ty věci.

T: A v čem je pro tebe jako vzor?

R1: No že vlastně že teď od září dělá mnohem víc věcí i mi přijde, že ty programy začala chystat víc a že se do toho vlastně všemu co se dělá v oddíle začala více pomáhat a že i my, když dostáváme nějakou informaci, tak to jde vždycky přes ní.

T: Jo takže jak si říkala, ona je teda oddílová rádkyně a bereš jí jako někoho, chtěla by si být jednou jako ona?

R1: No tak.

T: Takže jí bereš jako někoho, kdo tě inspiruje, motivuje být taky vedoucí a zároveň bys dokázala říct, že ti i pomáhá?

R1: Ano

T: Nebo jako pomáhá ti sama od sebe nebo když za ni přijdeš?

R1: Ne většinou, když my chceme nebo ono to je i tak, jak ona je i v oddíle, tak s náma kominukuje víc, my za ni přijdeme a řekneme jí, že třeba potřebujeme s něčím pomoci.

T: A vy vlastně jste stejná věková kategorie?

R1: Ne, ona je starší o 5 let.

T: A ona je starší, a zároveň vídáte se nějak?

R1: Ne, jen na schůzkách.

T: a případně na skautských akcích.

R1: Ano.

T: A jak bys ji popsala jako člověka?

R1: No, tak

T: Kdybys ji měla popsat ne jako vzhledově, jak vypadá, ale jaká je, co pro tebe znamená, co si myslíš, že dává skautingu dobrého nebo obecně..

R1: No tak je spolehlivá, má spoustu dobrých nápadů, myslím, že všichni jí máme rádi, že jelikož začala dobře jako pomáhat s vedením dobře až teď, tak vlastně předtím byla s náma, takže jí vlastně teď vnímáme, že pomáhá i ostatním no a.

T: jo, takže ona vlastně teďkon začala být vlastně nějaké vaše vedoucí, která vedoucí být nemůže, protože nemá zkoušky

R1: Ano.

T: A myslíš si, že můžeš říct, že tě někdo ve skautu nebo obecně někdo z lidí ve skautu ovlivnil i v životě mimo skaut?

R1: No, tak asi všichni, protože myslím, že bych spoustu věcí neuměla, prostě bych neznala lidi, které znám teď.

T: A kdybys měla třeba nějaký problém ve svém životě, jakože, když pomíneme třeba mimo skauting, ve škole by sis s něčím neveděla rady a potřebovala bys poradit od někoho právě, za kým by si šla?

R1: No, tak první bych šla asi za kamarádkou ze skauta a kdyby ona nevěděla, že bych za družinovou rádkyní a kdyby ona nevěděla, že bych za oddílovou rádkyní a případně za vedoucíma.

T: Takže kdybys měla nějaký problém, takže nejdříve by si se to snažila řešit s vrstevníky a pak bys šla případně za oddílovou rádkyní.

R1: ANo

T: A když připravujete nějaký program, teď konkrétně ty, když připravuješ nějaký program na schůzky nebo nějaký výlet nebo něco organizuješ, cejtíš od někoho jakože, nebo máš pocit, že máš od někoho podporu?

R1: No tak určitě od družiny mladších (střední věkové vrstvy), protože my se staršíma u nás na to není takový prostor, protože většinou akce bývají od 13, 14 kam já ještě jet nemůžu. Takže pomáháme u střední věkové kategorie.

T: Jo, a kdybys třeba dostala nějaký úkol, jako třeba připravit den dětí a dostala bys to za úkol jako třeba, ty bys byla ta hlavní a měla pod sebou další tým skautek jako třeba tvých kamarádek a teď bys to potřebovala připravit, ale protože si to nikdy nedělala, tak bys musela zjistit, co je třeba zařídit a co má být. Za kým by si šla, nebo kdo myslíš, že by ti pomohl?

R1: šla bych za tím, kdo by měl čas nebo kterej se měl tý výpravy zúčastnit z toho dozoru, jako dozor.

T: Ano, jo, takže když se zpátky vrátíme k tomu oddílu, abychom pochopili tu strukturu, jak vypadá ta struktura oddílu, je to jako jeden obrovský oddíl plný dětí, nebo?

R1: Oddíl je rozdělený na menší skupiny, který se u nás dělí na Ž, M a Z. Z Jsou ty nejmladší, které většinou nastoupí a plní nováčkovskou zkoušku, aby mohly odslibovat na světlušku a pak přechází do modrých, který jsou ta střední věková kategorie a když už se připravují na skautský slib, nebo na to mají věk nebo si to něčím zaslouží, tak přestupují do zelených, což jsou ty nejstarší.

T: A teda každou družinu vede kdo?

R1: Vedoucí, který má rádce a podrádce.

T: a ty jsi teda v té vaší družině rádce?

R1: Podránce

T: A ještě teda ta Vaše ten Váš oddíl má krom vedoucího ještě někoho?

R1: Oddílovou rádkyni a podrádkyni

T: Oddílová rádkyně a podrádkyně nespadá k žádnému oddílu, ale jak bys takovou oddílovou rádkyni nebo podrádkyni definovala, co bys o ní řekla?

R1: Je to někdo, kdo je víc, než rádce a podráce, pomáhá všem rádcům a podrádcům.

T: Jaký by měl bejt, jaký by měl mít vlastnosti?

R1: Komunikativní, měl by s nima umět mluvit, pak by měl být milý, aby za ním ty lidi chodili, když budou mít problém, a aby byl spolehlivý, že když něco řekne, tak na tom bude pracovat, aby zjistil, jak to je,

T: A myslíš si, že ten rádce, jak si ho představuješ, u tebe v oddíle je?

R1: ehm, myslím, že jo

T: Dobře, tak já ti moc děkuju a měj se hezky

Rozhovor 2

T: Tak já bych se tě zeptala, kolik ti je:

R2: tak je mi 17 let, mám říct jméno?

T: Asi nemusíš, jak dlouho chodíš do skauta?

R2: Do skauta chodím, no, registrovaná jsem od roku 2011, takže 12 let?

T: Ehm, a mě by zajímalo, jaká je tvoje role ve skautingu teď kon, v jakém oddílu se nacházíš, jaká je to věková kategorie a co ty děláš, jaká je tvoje náplň skautského života. Jestli máš nějaké role, funkce

R2: Takže jsem teďka v oddílu Zvířátka v šestce lesních veverek, to je šestka pro starší holky, starší v rámci teda druhý stupeň základní školy, až první stupně střední školy nebo gymply a moje role je vlastně rádce všech družin a od sebe, sama vlastně chodím občas k mladším holkám, tam jsou holky ve věku základní školy prvního stupně, takže první, druhá, třetí třída. A tam pomáhám a učím se, jak pracovat s mladšíma ehm, mladšími dětmi.

T: Takže ty jsi nějaký rádce všech družin, a jak se tomu říká?

R2: Oddílový rádce.

T: A co to znamená, že jsi oddílový rádce? Řekla jsi, že jsi rádce všech družin, ale kdyby si měla vysvětlit, v čem to obnáší nebo co ty děláš nebo co to znamená, že jsi oddílový rádce?

R2: No každá družina má svého rádce a podrádce, u mladších holek je to šestnice a podšestnice a tyhle holky sbírají takové ty stížnosti a přání holek v družinách, když vlastně něco zjistí, tak s tím mužou přijít za mnou a když to nezvládnou vyřešit, tak s tím můžu jít vějš, takže za vedoucíma a takhle to funguje i obráceně. Vedoucí mužou něco říct mě, když chtěj něco říct holkám a nepotřebujou jim to říct sami, nebo předat informace nebo nějak pomoci s přípravou programu nebo při programu.

T: Jo, takže ty jsi takovej prostředník mezi rádcema, šestníkama těch družin a vedoucíma a vlastně když za tebou přijde někdo z těch mladších, tak ty jim pomáháš řešit vlastně ten problém nebo jejich přání nebo se snažit nějakým způsobem jim pomoci s tím, co má. A zároveň ty když dostaneš nějaký úkol nebo nějakou stížnost nebo co jsi přesně říkala a nevíš si s tím rady tak jdeš za kým?

R2: No za vedoucíma

T: Takže jdeš za vedoucím oddílu a ten ti?

R2: Většinou pomůže

T: A teda za kým chodíš? Máš nějakýho vedoucího. kým to řešíš nebo jdeš za tím, kdo u tebe je?

R2: No tak když jsem vlastně u těch mladších u těch nejmladších a něco se mnou řeší, tak jdu za vedoucí jejich oddílu a když jsem u našich starších a mají nějaký problém, tak to řeším s jejich vedoucí oddílu.

T: Takže když je problém, tak to řešíš s těma konkrétníma lidma, tomu rozumím. A když bys měla na starost nějaký ukol, že máš zrealizovat den dětí nebo nějakou akci, kterou si nikdy nedělala a máš pod sebou nějaký tým lidí, tak kde ve skautingu zjistíš, co máš dělat? Najdeš si to na internetu nebo si to zjistíš ve skautských příručkách? Kde máš prostě hledat?

R2: No tak asi bych se zeptala vlastně všech svých vedoucích, jestli mi mohou úradit nebo pomoct a taky ve zbytku střediska a ostatních vedoucích, jako vedoucích z tabora a pak bych šla za ostatníma vedoucíma ze střediska a taky bych hledala na internetu, jak takový dny dětí vypadaj.

T: Jo, takže by si prostě sondovala všude

R2: Všude možně co by se dalo, abych to zvládla co nejlépe.

T: Jo a když mluvíš o těch skautkých vedoucích, tak jak už jsi na'ukla, ve skautu je hodně vedoucích, Ty máš kolik vedoucích?

R2: Já mám 6 vedoucích

T: Jo dobře, máš 6 vedoucích a jaký máš s nima vztah?

R2: Nejbližší vztah mám asi se svýma vedoucíma a s vedoucíma, co mě vedli v tý nejstarší kategorii, takže s těma svýma dvěma, ale od té doby, co jsem začla pomáhat u mladších, tak mám lepší vztah i s vedoucíma mladších holek.

T: Jo, takže ty když si dospívala, tak te vedli 2 vedoucí a teď kon jako oddílová rádkyně máš

R2: Možnost setkávat se se všema a myslím, že vztahy se vlastně budujou mnohem líp teďka.

T: A ty vlastně v roli oddílového rádce funguješ jak dlouho?

R2: V roli oddílového rádce funguji něco přes půl roku.

T: Takže je to pro tebe nové, do nedávna si ještě rostla ten svůj skautský život a teď už ses dostala na roli oddílového rádce, a když se teda ještě vrátíme k tomu než si začala nebo vlastně i když si byla oddílový rádce a než si začala bejt oddílový rádce, vlastně do jakýkoli doby, je pro tebe ve skautu nějaký člověk, kterej nebo ještě takhle, jinak. Ty bys jednou chtěla být skautská vedoucí?

R2: Ano

T: A z jakého důvodu?

R2: Hlavně z důvodu toho, že mě baví pracovat s mladšíma dětma, nabíjí mě to neskutečnou energií, je to útek z reality a můžu někoho něco naučit, co jsem se naučila, můžu jim to předat a zároveň se také učit od těch menších. Jako spoustu poznatků, co tak různě řeknou, mě hrozně baví.

T: A máš nějakýho, je tady ve skautu nějakěj člověk, se kterým máš, kterej tě nějak ovlivnil v životě mimo skauting? Jakože samozřejmě že kamarádi a takhle, ale kterej tě ovlivnil nějak, než že bys měla jen nového kamaráda?

R2: No tak rozhodně jako v rámci toho kamarádství, ale v takovým tom hlubším kamarádstvím, že se s někým bavím mimo skauting, že s ním spíš řeším svůj osobní život a svoje osobní problémy, tak ve skautingu jsem takové lidi určitě našla a mám je teď do teď a jsou mi oporou v životě.

T: A je to z řad tvých vrstevníků?

R2: Je to z řad mých vrstevníků, ale mám někoho, komu se mohu svěřit se svým problémem a není to z řad mejch vrstevníků, je to třeba můj vedoucí.

T: Jo, je to nějakěj vedoucí, kterýho vnímáš jinak než ostatná vedoucí?

R2: Vnímám ho jinak v tom smyslu, že je to osoba, které můžu říct cokoli a vím, že se na to zaměřuje, jeho účel je zjistit to a nechat si to pro sebe a kdyžtak, tak mi i pomoci.

T: Aha, takže tu osobu bereš jako někoho, komu se můžeš svěřit, kdo ti pomůže a ta osoba s tebou i nějak pracovala/pracuje ve skautském životě?

R2: Ve skautském životě mě rozhodně posouvá dál a v osobním životě jako osobní setkání ne, ale když se třeba právě po schůzkách s něčím svěřím, tak mi poradí.

T: A radí ti ve věcech, co se týkají osobního života i ve věcech skautského života?

R2: Ano.

T: A jaký bys pro ní, jaký bys našla od ní přínosy, když se přesuneme ještě do toho skautského života? Nebo nemusíš říkat konkrétně naučila mě škrtnout sirku, ale jak jí vnímáš pro sebe důležitou? Jestli je to jako vedoucí a v tom skautském životě je to člověk, když potřebuju pomoci, tak přijdu za kýmkoli nebo jestli tadytu osobu máš, že s ní řešíš, jen když potřebuješ řešit něco mimo skauta.

R2: No tak rozhodně s ní řeším věci v obou dvou případech jak ve skautu tak mimo skauta, ve skautingu mě posunula nebo vnímám u ní největší posun jako po psychické stránce oddílu, stmelení nás a naše komunikace a taky to, jak se zvládáme vnímat na vzájem, nikoho neodsuzovat a tak různě.

T: jo, takže její posun vnímáš v existenci tebe v oddílu a zároveň posun celého oddílu?

R2: Jo vlastně spíš muj posun, který ona ovlivnila.

T: A myslíš si o ní, že je dobrá vedoucí, předpokládám?

R2: Ano

T: A jak si myslíš, že by takovýhle vedoucí, ke kterému všichni měli vzhlížet, jaký by měl být? Nebo ne ten, ke kterému by všichni měli vzhlížet, ale jaký by měl být vedoucí oddílu? Jaký by měl mít vlastnosti?

R2: No tak rozhodně by měl bejt vlastně jako v určitém smyslu schovávavej k nečekaným situacím, takže vlastně jako když má někdo problémy, takže nevim, ho enbudeme drtit a taky bejt pohotovej, zároveň jít tím příkladem pro ty enjmenší v tom smyslu, že vlastně povyšovat se nad svojí družinu, být skoro rovný, ale furt mít tu dominanci ve družině. Když něco řekne, družina to udělá, ale není to nařízení, nebo vlastně to nařízení je.

T: Takže by měl být přirozená autorita?

R2: Jo

T: Ty jsi před tím zmínila, že si tady ten rok přebrala novou funkci, nejsi jen člen oddílu, ale jsi oddílový rádce. Změnil se nějak teďkon ten vztah, když si byla, protože se to mění teďkon a je to všechno nový, tak to nejde nějak shrnout. Když si byla jen člen oddílu nebo rádce třeba, ale neměla tady tu funkci, tak si měla s vedoucím oddílu nějaký vztah, ale teďkon, když jsi ten oddílovej rádce, změnil se mezi Váma nějak ten vztah?

R2: No, určitě, asi jo. Asi v tom, že mi nechává větší volnost v tvořivosti schůzek, v prostoru toho, že mužů s holkama mluvit a říct jim, v rámci schůzky to, co bych chtěla a program si vlastně jenom spíš doplňujeme navzájem a taky to, že jsem vlastně začala chodit k menším, je tam určitá ztráta komunikace. Ne v tom, že by komunikaci nešlo zařídit, ale že tam spíš není šance.

T: Jako ztráta komunikace v čem?

R2: V tom že teď vlastně chodím ob schůzky, schůzku k mladším, schůzku ke starším. Ne vždycky jsme všichni, ne vždycky je ta vedoucí a když teda zrovna se s ní nepotkám, tak s ní dýl nemluví, ale zároveň občas si teda píšem, ohledně skautingu a ohledně přípravy. Ale dřív, když jsem nechodila k mladším, tak jsem tam byla pořád a tu komunikaci jsem s ní měla každý týden, když tam ona byla.

T: A když jsou teda ve skautingu různé pozice jako jsi říkala, vedoucí, vedoucí oddílu, vedoucí střediska. Jakej si myslíš, že je teďkon rozdíl mezi tvou vedoucí a tebou a jaký byl předtím?

R2: No teď je takovej, že vlastně vedoucí se na mě mouou obrátit s více věcma a já to mohu řešit s více dětma nemusím jen v té vlastní družině a předtím se na mě obracely jen moje vedoucí s tím, abych to řešila jen u své družiny u těch nejstarších.

T: Jo, takže teď kon ti to připadá tak, že máš větší zodpovědnost a s vedoucíma spíš než že by oni dávali úkoly tobě, tak ty že komunikuješ na podobný úrovni jako oni, tak ty seš teď podobně jako oni a máš větší slovo. Větší pravomoce?

R2: Jo, a jako zároveň dostávám pořád úkoly, abych předala určitou informaci dál, ale zároveň mám tu svobodnou ruku, že když chci udělat něco vlastního na schůzce, tak můžu. Můžu to klidně konzultovat s někým, mohu si říct o pomoc a moje volnost je větší ve tvořivosti schůzek

T: A čím myslíš, že to je, že máš větší volnou ruku?

R2: No, možná v tom, že právě mám více zodpovědnosti a že jsem vlastně dostala do toho věku, kdy jsem schopná udělat něco víc, ty vedoucí mě k tomu pustí a já se učím, co můžu dělat.

T: Jo ale 18 ti nebylo, takže vlastně nemáš plnou zodpovědnost, takže jakto, že tě k tomu ty vedoucí pouštěj?

R2: No tak známe se dlouho a vždycky vlastně u toho, když něco s holkama řeším, nebo když mám s nima schůzku, tak tam vždycky nějaký vedoucí starší je, kdo už vlastně je plnoletý a když mám něco předat, tak většinou se shodnu s vedoucí na tom, co mám předat a to předávám.

T: Takže to vždycky všechno spolu konzultujete a ty pak to předáš dál.

R2: Jojo.

T: Takže ale v tebe musí mít nějakou určitou

R2: Určitou důvěru.

T: Tak jo, já ti moc děkuju, doufám, že tě to bude ve skautingu dál bavit a měj se hezky.

Rozhovor 3

T: Tak já ti ještě jednou děkuju za to, že jsi kývlna udělat rozhovor k mé bakalářské práci, a nejdřív než začnem, já bych se tě chtěla zeptat, kolik ti je a jak dlouho chodíš do skauta?

R3: Je mi 16 a do skauta chodim 8 / 9 let.

T: Ehm, a teďkon jestli by si mi mohla popsat, jak ve skautingu funguješ, jakou tu máš pozici, co děláš, klidně i z více úhlů, jestli máš víc pozic. Prostě obecně popsat tvůj skautskej život.

R3: Hm. No tak já jsem podrádce oddílu. A vlastně společně s rádcem chystáme nějak program různě holkám a střídáme se v tom, řešej přes nás jejich trable a my je předáváme vedoucím a nazpátek. Potom jsem, potom mám lékarničku, takže jí беру na akce a tak no.

T: A když jsi řekla, že jseš teda podrádkyně oddílu, tak to znamená, že už jsi v roli staršího a pomáháš připravovat programy pro ostatní nebo je připravován i program pro tebe, jak to vlastně funguje?

R3: Vlastně většinou mám pocit, že chystáme program my, jako já s tím rádcem, ale někdy je připravovanej program i nám.

T: Jo, a když se teda vrátíme k tomu, že jsi říkala, že jsi podrádce oddílu, co to znamená?

R3: No?

T: No?

R3: Já to vidím prostě jako pozici, že zároveň jsem v tý družině a zároveň jsem nad tou družinou a všichni rádci mužou chodit za mnou a rádcem a my jim vždycky poradíme, když mají nějakej trabl, zároveň jsme nad nima a zároveň součástí té družiny.

T: Ehm

R3: A zároveň jsme teďka dost spojený s vedoucíma, protože jsme se prostě povýšili.

T: Povýšili ha. No a jakej teda vztah nebo myslíš, proč si myslíš, že jsi důležitá v tom oddílu? Ne ty teda osobně, ale ta tvoje role? Nebo samozřejmě obojí, ale

R3: No asi proto že to ulehčí práci těm všem, jak vedoucím, tak i těm mladším holkám, který by se třeba mohli stydět za Váma s něčím jít, tak s náma je to většinou v pohodě a zároveň bych řekla, že jsme takový poslíčci.

T: A vy jste jen prostředník? Že oni za Váma s něčím přijdou a vy jdete za vedoucím nebo?

R3: Nebo?

T: Nebo to je i jinak?

R3: Tak záleží, jak to bereš.

T: Tak si prostě představíš, že za tebou někdo přijde a na něco se tě zeptá.

R3: Jasně, no samozřejmě to můžu vyřešit i já. Když to bude v mých schopnostech, tak to vyřeším. Ale když nebudu vědět co dál, tak půjdu za dalším vedoucím nebo za rádcem.

T: Jo, a tak teda co je třeba v tvých silách, v čem ty zvládneš pomoc těm rádcům, v čem jim pomáháš?

R3: No tak s přípravou nějaký akce nebo tak, ve smyslu že si chtěj připravit program na schůzku nebo že si chtěj poradit s nějakou hrou, potom se mnou taky holky řešily jakoby, že vlastně cesty, světýlka, nováčky a tak. A vlastně můžu řešit základní takový ty věci u kterejch není nutnej dospělej. Třeba základní zranění můžu ošetřit, ale furt by o tom měly vědět ty vedoucí.

T: Jo, takže ty jim vlastně jako pomáháš v souvislosti se skautingem?

R3: Ne i jindy.

T: Co je třeba i jindy?

R3: Tak když mi napíšou s nějakým problémem z osobního života, tak jim třeba poradim, nebo jim řeknu svůj názor a podpořim je v tom.

T: No a když si teďkon ty řekla, že už jsi teďkon v tom trošičku nad nima, ale zároveň součástí družiny, nejsi rádce družiny, ale jsi vedoucí oddílu, ale nejsi plnohodnotná vedoucí, protože nejsi dospělá, takže máš jako, když ty máš nějaký problém, za kým jdeš ty?

R3: Tak já většinou.

T: Ty se asi nechodíš radit s holkama ohledně

R3: No jasně, myslíš skautskej problém nebo celkově svůj osobní?

T: Začneme obecně.

R3: Tak za rodičema samozřejmě vždycky chodím, když se něco děje a potom můžu napsat jakoby někomu z vedení třeba Eva nebo Lili či někomu z Vás vedoucích.

T: Jo, a bereš, vnímáš všechny vedoucí stejně? Teďkon to nebere tak, že já tady sedím

R3: Ne, já přemýšlim. Jako holky všechny stejně beru, ale Evu víc, protože Vás nějaký čas vedla a vychovávala. A je ten jako vůdce oddílu.

T: A kdybys měla popsat svůj vztah k Evě a svůj vztah k nějaký jiný vedoucí, teda třeba k někomu, kdo tě vede, jaký bys k tomu řekla rozdíl?

R3: No.

T: Kdyby ses měla zamyslet nad tím, protože si sama řekla, že za Evou bys šla spíš, uvedla si jeden důvod, že tě vede, jak vímáš Evu jinak, než jiný vedoucí?

R3: ehm, ono to bude asi tím, že jsem s ní vyrůstala nejvíce, dělala jsem s ní slib, odborky a že vždycky jako, že vždycky tady byla a vždycky jsem chodila už od mala za ní.

T: A s čím si za ní chodila?

R3: Tak se všema blbostma i s problémama, třeba když se mi někdo líbil, tak jsem za ní byla, nebo když jsem nevěděla něco s šifrou, když jsem nevěděla, jak udělat nějakou odborku, tak jsem za ní šla, nebo jakou si udělat, tak mi vždycky poradila.

T: A jak bys jí popsala jako ze vztahu jako k tobě, jak jí ty vnímáš, jaká je? Ne jako že ti pomohla tady s tím, ale jaká je, jak bys jí popsala jako osobu? Ne vzhledově, ale jako

R3: No jasně, podle mě to je člověk, kterej má strašnej tah na branku a je organizovaná a přijde mi, že vždycky tak nějak ví, co je to správný, že nikomu nenadržuje, vidí to. No, víš jak to myslím?

T: Spravedlivě?

R3: No, vždycky spravedlivě, je čestná, prostě, no.

T: A, jak vlastně, ty jsi teda říkala, že tě vedla jakoby od mala, tak je ten Váš vztah pořád stejnej? Jasně, přišla jsi a neznala jsi jí, ale jak jste se poznali, je ten vztah stejnej, za tu dobu, co tě vede?

R3: Mně přijde že se spíš prohlubuje, než že by se nějak měnil, protože když jsme byla mladší, tak jsem jí nevěřila tolik, jako jí věřím teď.

T: Jo, postupně se prohlubuje, a mezi Váma dvěma jako z hlediska toho, když jsi přišla, tak si byla malá holčička a ona byla tvoje vedoucí a teď je to jak? Je to pořád tak, že ti jsi velká holčička a ona je tvoje vedoucí? Řekla by si to takhle?

R3: Já bych řekla, že nás teďkon vidí víc rovnocenně, že teďkon, když jsme jako malý řekly, že chceme něco dělat, tak to třeba zvažila, ale teďkon se na náš názor bere větší důraz, že když si něco myslíme, tak se to probere, zhodnotí a fakt si s tím daj vedoucí záležet, aby to pochopily, jak to myslíme a tak.

T: Takže se ten Váš vztah nějak vyvíjí a co bys popsala jako, co na Evě vnímáš ty jako důležitý? Říkala si, že k ní nějak jako vzhlížíš, tak z jakýho důvodu, řekla jsi, jak bys jí popsala, ale je tam něco, co tě upoutá nebo obecně, co se ti na ní líbí, proč si k ní tak přilnula?

R3: Mně se na ní líbí, jak je asi spravedlivá, jak má ten tah na branku, to mám taky nějakým způsobem a jak je celkově, my jsme v nějakých věcech podobný, protože ona dělá tu zdravotnici na táboře, to mě taky zajímá a asi to bude v tom nejvíc.

T: Takže myslíš, že máte nějaké společné zájmy?

R3: Asi jo no

T: A myslíš, že máte i jiné zájmy krom toho, že dělá zdravotnici? V čem si jste ještě podobné?

R3: No tak taky mám ráda organizované věci, ale to mi teďkon nepříjde zas tak důležité nebo tak,, nevím no,

T: A kdyby si teďkon měla popsat, co je pro tebe důležitý, aby měla tvoje skautská nebo jak bys popsala vedoucí, jaká by podle tebe měla bejt správná skautská vedoucí? Jaký by měla mít vlastnosti nebo co je podle tebe důležitý, když by někdo chtěl mít takovou vedoucí, jako máš ty Evu?

R3: Podle mě je důležitý, aby ta osoba měla ráda skauting, měla ráda děti a chtěla se jim věnovat, musí to chtít hlavně ona, a aby je chtěla posouvat dál jak na tělesný stránce, tak po tý hodně psychický a musela by vlastně taknějak chtít, aby to dotáhly dál, než by musely.

T: Hm, a myslíš si, že máš pro někoho, že někdo k tobě chová to, co ty chováš k Evě?

R3: Neřekla bych, že to bude v takový míře, protože já vedu holky z různých družin a nejsem jejich jediná vedoucí, ty se jim střídaj. Ale ty holky mě maj rády a chtěj si se mnou mít ten program, baví je to, ale nebude to v takový míře.

T: A chtěla bys ty jednou jak dospělá být skautská vedoucí?

R3: Jo.

T: A proč?

R3: Mě ten skauting strašně baví a naplňuje a strašně mě baví víst ty holky, mít s nima program, a vidět jak je to třeba baví, někdy nebaví a chtěj se posouvat dál a strašně mě to baví. A líbí se mi, že vlastně jste mě všechny naučily ty základní věci, který bych třeba neuměla bez Vás.

T: A co z toho ten vedoucí má, když takhle vede?

R3: Dobrej pocit, asi.

T: Né tak není to za peníze.

R3: No já vím, že ne.

T: Tak proč bys tomu obětovala ten čas, když to není za peníze?

R3: Protože to je něco v co věřím, co mě naplňuje, co mě strašně moc baví a vyrůstám v tom.

T: Tak já ti moc děkuju.

R3: Taky.

Rozhovor 4

T: Tak já ti děkuju, že jsi kejvla na to, udělat se mnou rozhovor do mé bakalářské práce a na začátku bych se tě chtěla zeptat, kolik ti je let a jak dlouho chodíš do skauta?

R4: Takže je mi 13 let bude mi 14 v srpnu a do skauta chodím 2 roky.

T: 2 roky, takže ses do skauta přidala ve 12 v 11.

R4: No, skoro ve 12.

T: Teďkon by mě zajímalo, jaká je tvoje pozice ve skautu, co děláš? Každý tam může mít různé funkce, působit na více různých místech, tak jestli bys mi mohla říct, co ty děláš ve skautu, kam třeba patříš?

R4: Patřím do zelené družiny.

T: To je jaká věková kategorie?

R4: Jsou to svělušky, skauty, v podstatě už skautky.

T Ehm.

R4: Patřím do družiny A.

T: A mě by tebe zajímalo, tys měla jeden rozdíl asi mezi tebou a holkama u tebe v družině je ten, že jsi do skauta přišla pozdějc, myslíš, že to pro tebe bylo těžší, když byl ten kolektiv rozjetej?

R4: No, jako já si vlastně, ani ne. Protože mě všichni přijaly dobře a vlastně družina A se založila na mém prvním táboře, takže jsme byly přidány všechny dohromady a bylo to vlastně dost podobný.

T: A na čem ty ve skautingu teďkon pracuješ?

R4: No já teď pracuju na tom, abych si mohla udělat sedmikrásku, dělám si odborky, na táboře si chci udělat 3 kapky rosy a pak slib.

T: A co bude tvůj velký mezník ve skautu, co myslíš?

R4: No asi ten skautskej slib, kterej bych chtěla udělat taky na táboře.

T: A jak se připravuješ na to, abys udělala ten skautskej slib?

R4: No v tom nováčku si dodělávám ty otázky různé a zároveň si zkouším ty uzly, co tam jsou a prostě tak.

T: No a jak to děláš ty odborky nebo s kým to děláš?

R4: No vlastě většinu odborek dělám s Lili, ale teď dělám zdravotníka s jinou Evou

T: A když už jsi to teď naznačila, tak tvoji vedoucí jsou kdo?

R4: Eva a Lili

T: A jakej máš k nim vztah? Jinak neboj se, všechno, co řekneš zůstane jenom mezi náma.

R4: Jasně, jasně. Jako mám s nima dobrej vztah, mám je ráda.

T: A vnímáš je obě dvě stejně? Nebo máš mezi nima vnímáš nějakej rozdíl?

R4: Tak jako každá je samozřejmě jiná, takže nemužu je vnímat obě stejně, ale jako.

T: Jo, ale myslím ve vztahu vůči tobě.

R4: Jo jako mám to na stejno u nich.

T: A proč děláš odborky s vedoucí Lili?

R4: No protože Lili se stará o doplňování odborek v počítači a je na to zaměřená u nás v oddíle.

T: Takže vnímáš Lili, že je taková spíš k odborkám.

R4: Zase s Evou další řešíme víc skautskej slib a takhle.

T: No a zase když budeš dělat ten skautskej slib, ten budeš dělat teda ten děláš s další vedoucí. Když je na táboře slib, tak si vybíráš vedoucího, kterej tě bere ke slibu. Chtěla by si udělat slib a mě by zajímalo, jak bys popsala Lili a další vedoucí. Ty si říkala, že mezi nima nevnímáš rozdíly. Ale třeba dostala jsi někdy za ukol připravit program na schuzku nebo něco takovýho?

R4: Zatim ne.

T: A kdyby si dostala nějakej takovejhle ukol, za kým by si šla? Obecně. Úkol, na příští schůzku máš připravit hru na pul hodiny.

R4: Já bych šla za Heřmánkem.

T: Adélka je kde?

R4: Chodí se mnou do družiny a je to moje kamarádka.

T: A kdyby Adélka nevěděla, protože vy jste vlastně stejná věková kategorie a potřebovaly byste něco, co jste nikdy nedělaly, za kým bys šla?

R4: Šla bych za Morčetem.

T: Kdo je Morče?

R4: Morče je vlastně rádkyně celého oddílu.

T: A jaký máš vztah vůči ní ty, jak jí jako bereš?

R4: No tak, já jí beru jako že už je víc zkušená rozhodně než já a že hodně věcí, na který se teď připravujeme, tak prostě už má hotový nebo udělala, takže má s tím zkušenosti, takže za ní bych šla třeba.

T: A myslíš, že je důležitý, aby v oddílu byl nějaký oddílový rádce jako je Morče?

R4: Já si myslím, že jo.

T: A z jakýho důvodu teda?

R4: No tak protože nemusí člověk hned za vedoucím a může se poradit s někým, kterej je jakože kamarád, já nevím, jak to mám úplně říct a jako zase to vnímá z pohledu jako né jako dítěte, ale má k tomu časově blíž, než ostatní vedoucí.

T: Takže je to někdo mezi Váma a vedoucím, za kým spíš jdeš?

R4: Jojo.

T: A s čím třeba za Morčetem jdeš? Nebo jestli za ním chodíš?

R4: Moc k němu nechodíme, ale kdyby třeba byl ten program nebo i kdybych si nevěděla s něčím v nováčku a nebylo by to zásadní, že bych musela za vedoucím, tak bych šla za ním.

T: Jo a vnímáš nějak tvuj vztah vůči Morčeti? Jak bys ho odlišila se vztahem, který máš k vedoucím?

R4: No tak k vedoucím mám takovej větší respekt nebo nevím, jak to mám říct úplně jako. Beru je prostě jako dospělí, ale samozřejmě víc jako kdybych brala učitele, tak je to jiný. Přece jen s těma vedoucíma jsme taky jako kamarádi.

T: Rozumim.

R4: Ale ten Morče je jakoby věkově ke mně blíž než ostatní vedoucí, takže jí beru, no nevím, jak to mám říct.

T: Rozumím, a kdybys měla říct, s čím jsi si s Morčetem podobná a rozdílná?

R4: No tak s Morčetem jsem si podobná, nevím. Že jsem docela zodpovědná, ale Morče je teda asi víc, než já, ale jako. No a nevím.

T: Nevíš, máte nějaké společné zájmy třeba?

R4: Asi úplně nevím o tom zatím.

T: Tak a je někdo ve skautu, kdo má pro tebe v životě význam?

R4: Já si myslím, že pro mě maj význam všichni v tom skautu, že mě nějakým způsobem ovlivňují, jako v mém chování nebo takhle a prostě i jako celkově, když s nějakýma lidma si, jak tě ovlivňují, takže já si myslím, že mě jako ovlivňují v mém normálním životě.

T: A chtěla bys jednou dělat skautskou vedoucí?

R4: Hmm, zatím nevím, ale asi jo, chtěla bych.

T: A co tě na skautigu teda baví nebo proč si myslíš, že člověk dělá skautskou vedoucí, když je to zadarmo? Když jako za to nejsou placení?

R4: Já si myslím, že proto že ho to baví, chce předat nějaký svoje vědomosti a zážitky toho skauta dalším.

T: Jo, takhle je to super, tak děkuju moc.

Rozhovor 5

T: Ahoj, tak já děkuju, že ses zúčastnil tady mého rozhovoru k bakalářské práci a čím bych chtěla začít, tak bych se tě chtěla zeptat, kolik ti je let?

R5: Je mi 17 let.

T: A teď bych se tě chtěla zeptat, v kolika letech si přišel do skauta?

R5: Přišel jsem mezi 12 - 13 rokem, září 2018, bylo mi 13 nebo skoro 13. Takže spíš ve 13.

T: Jo a mě by teď kon zajímalo, abys mi řekl něco o tom, jak ty teď funguješ ve skautu. Co v tom skautu děláš, co si teď kon děláš, v jakém středisku působíš, v jakém oddílu působíš, s kým. Prostě to tvoje skautské pozadí.

R5: Dobře, tak působím ve skautském středisku Willi Líbeznice, konkrétně v Klučičím oddílu. Kde spolupomáhám při vedení družiny mladších kluků, který se jmenujou vlčata. Působím tam už dva roky, aktivně tam vedu. Do nynější doby jsem dělal naplno oddílového rádce, což obnášelo to, že jsem byl na obou schůzkách. A byl sem, abych to tak přirovnal, dejme tomu pravá noha, abych neřekl úplně pravá ruka vedoucího oddílu. A byl jsem všude, pomáhal jsem, dělal jsem, co bylo potřeba a co mi šlo. A nejvíce jsem se chytnul právě u práce s tou mladší věkovou kategorií, tedy u těch vlčat. Kluci od těch 6 do 12 let. Díky čemuž jsem se vlastně přihlásil s několika mými bratry, konkrétně dvěma, na čekatelský kurz vlčáckej, kterej se specializuje přímo na výchovu Vlčat, k ještě nás je tam pár k čekatelské zkoušce. A tam si mě vybral, to byl, to vedení toho kurzu, abych na dalších vlčnicích s nimi působil jako instruktor elév, což je oficiální název. Tudíž teď kon dělám pořád naplno oddílového rádce u vlčat a nově instruktora eléva, můžu to dát do normální lidské řeči jako instruktor začátečník, instruktor, co se má dál rozvíjet a má teda rozhodně dál na čem pracovat. A ve vzdělání skautským to tady nekončí a hodlá pokračovat.

T: Jo, super, děkuju. Tak a mě by vlastně teď kon zajímalo, postupně když si teď kon říkal, tak si říkal, že působíš jako oddílový rádce a že ses chytil u družiny mladších dětí.

R5: Ano.

T: Jo, Tak a mě by teď kon zajímalo, když si říkal, že jsi u družiny mladších dětí, tak si obecně oddílový rádce?

R5: Hm.

T: Co to znamená, že jsi oddílový rádce? Mohl bys to nějak víc konkretizovat? Co děláš, s kým pracuješ, jak vypadá Váš oddíl, z čeho se skládá, jak to tam funguje?

R5: Rozhodně, tak začnu strukturou toho oddílu. Oddíl jako celek je v momentální době složen z dvou družin. Což jsou bandy kluků, který mužou mít několik šestek, což jak název napovídá, jsou skupinky po 6. A tyto skupinky vlastně tvoří družinky. My těchto družinek máme 2 v aktuální době. A tyhle ty dvě dávají dohromady náš oddíl. Funguje to tam tak, že máme našeho oddílového vedoucího, jeho zástupce, další aktivní vedoucí, kteří nemají teďka žádnou aktuálně větší funkci a já jsem tam teďka byl neoficiálně jmenován jako oddílový rádce, protože to ještě není oficiální. A moje práce spočívá v tom, že jsem ještě do nedávna působil na dvou schůzkách, to znamená v úterý a ve čtvrtek.

T: Promiň, že ti do toho skočím, co znamená na obou dvou schůzkách?

R5: To znamená, ty schůzky, každá ta věková kategorie, to znamená, ty malé vlčata u kterých působím, 6 - 12 let, ty to mají ve čtvrtek a skauti to do nedávna, což jsou vlastně kluci od těch 12 do 15/16, tak ty to měli v úterý.

T: Děkuju

R5: Ale kvůli komplikacím s počtama a preferencí klukům se to spojilo, tady ty dvě schůzky a dělají se v jeden den ve čtvrtek, což mi znemožňuje být na dvou schůzkách zároveň, dělat dva programy na jednou, je to nereálné, zkusel jsem to jednou a nejde to. Takže se teďka plně věnuju vlastně pomoci vedení, děláni programu, všech her. A v podstatě ten program máme dost dost často, spíš většinou rozdělený s tím vedoucím oddílu se kterým vedu vlčata, rozdělený na půl. A když je něco potřeba, tak se těch skautských schůzek zúčastním, a není to tolik potřeba, takže se tam občas mihnu, pozdravím, podívám se, co dělají a plně se věnuji Vlčatům.

T: Takže kdyby si měl shrnout, jaká je tvoje funkce v oddíle?

R5: Tak je to v podstatě takovej zástupce vedoucího oddílu, je to v uvozovkách takovej vedoucí. Ono tady to co dělám nemá svoje pojmenování, který by se tam dalo hodit, ale když bych to měl shrnout, vedu Vlčata, dělám schůzky pro Vlčata.

T: Jo a ty když si říkal, jak dlouho jsi tady ve funkci toho oddílového rádce?

R5: To jsou, co jsem vy to, asi rok. Protože dva roky dělám s vlčatama a rok už, rok už nějak vedoucí oddílu uvažuje vo tom, že ta moje práce spadá do práce vedoucího, eeee do práce oddílového rádce.

T: Jo takže vlastně ty jsi začínal jako člen toho střediska, jak si říkal, když jsi přišel a vlastně ses vypracoval až na toho oddílového rádce, je to tak?

R5: Ano.

T: A když teda, jak ty teď kon děláš různé věci, který si vyjmenoval, díky čemu víš, jak je máš dělat, nebo jak víš, co máš dělat, co si máš připravit. Jak víš, v čem se máš orientovat a tak.

R5: No tak je to díky vlastně prvním dvěma letům ve skautingu, kdy úplně ten první rok před skautským slibem jsem fungoval klasicky jako každý člen. Můj vedoucí mě vzdělávali, všichni. Ať už, a předávali mi svoje zkušenosti všichni, ať už oddílový vedoucí a nebo vedoucí na táborech, kde jich je mnohem víc. A další rok jsem se dostal do role, do role rádce, do družiny. To znamená té skupiny, která se skládá z jednotlivých těch šestek. A ke vzdělávání vlastně lidí na těchto funkcích jsou v Junáku workshopy, různé společné akce a hlavně kurzy oficiálně pořádané Junákem-českým skautem. Kde mi toho co se, co se týče skládání programu, pedagogiky, psychologie, jak udělat program, jak udělat, aby to ty děti bavilo, tak tam mi toho předali úplně nejvíc.

T: Jo, takže ale říkal si, že velký vliv na to měli vedoucí, kteří tě vzdělávali v průběhu těch celých let. A mě by zajímalo, jestli jako vnímáš všechny vedoucí, protože jak si říkal, tak ses potkal s nějakými vedoucími u tebe v oddíle a i s vedoucími na táboře. Takže s kolika tak vedoucími ses potkal za celý to tvoje fungování v rámci skautingu?

R5: emmm, to je hrozně těžký teďka popsat, protože se setkávám jak se střediskovými vedoucími, kterých, kterých je hodně, já bych si typnul něco kolem 30, který by se mohli aktivně nějak zapojovat, nebo ať jakoukoliv jinou formou zapojovat do oddílového teda střediskového fungování. To znamená ať už vedoucí u nás nebo na táborech nebo vedoucí, se kterými se nepotkávám tak často, ale viděli jsme se někde na akcích nebo na nějakém workshopu nebo právě na tom kurzu. A potom je spousta vedoucích a ostatních členů Junáka, kteří vlastně nemají funkci, ale jsou to také vedoucí na akcích, na, na, online jamboree, jota-joti, na akcích, na tom kurzu, na kterém teďka dělám, tak tam jsem potkal taky hrozně moc nových vedoucích, takže celkově jsem se potkal třeba se 100 - 120 vedoucími, který mi rozhodně každý něco předal.

T: Dobře a když se teď kon dostanem k těm vedoucími, se kterými jseš spíš v kontaktu častěji, ne jako každý, kterého si potkal. Tak bereš všechny vedoucí stejně? Mají pro tebe všichni vedoucí stejný význam, stejnou hodnotu?

R5: no z toho skautského hlediska jsou to moji bratři a sestry. Takže z tohoto hlediska jo, ale samozřejmě každý člověk má k někomu vybudovaný ten vztah větší a k někomu ne. K vedoucími, se kterými často jezdím na akce, a teďka protože už jsem ve vyšším věku, tak s

nima docela aktivně funguju, tak k nim mám rozhodně líp vybudovanej vztah, než k vedoucím, se kterýma jsem se viděl 1-2 jo, pořád jsou to moji sestry a bratři, pořád k nim chovám určitý respekt, oni ke mně, mám je nějakým způsobem rád, jsme kamarádi, ale třeba ke svým oddílovým vedoucím už máme velice, velice dobrej, kamarádskej, zábavnej vlastně vztah. Kterej s ostatními vedoucími třeba střediskovými asi v životě nenabydu, protože s nima v nejbližší ani vzdálený budoucnosti nehodlám nějak pracovat.

T: Jo a když teď kon nějak pomineme tu skautskou stránku, že jsou všichni vedoucí, lidé ve skautu mezi sebou bratři a sestry, a dostaneme se k tomu, že jsi mluvil o nějakých svých oddílových vedoucích, se kterýma máš jinejch vztah než s ostatníma na středisku.

R5: Hm.

T: Takže jsou to nějaký vedoucí, kteří jsou ti, jak si říkal, nějak blíž?

R5: Rozhodně.

T: A to je teda kolik vedoucích?

R5: To by mho bejt, já bych do toho teda, rád bych poupravil ještě tu odpověď a rád bych do toho přidal všechny i táborové vedoucí. Což jsou vedoucí ze třech oddílů se kterými jezdíme na tábor a je jich cirká asi 22? Tuším.

T: Ehm, a mě by teda zajímalo, jestli všechny ty vedoucí vnímáš nějak stejně nebo když to pomineme ne jenom ze skautského života, ale když si vybavíš všechny ty lidi, tak jestli je tam někdo, kterého vnímáš třeba jinak, než ostatní?

R5: Je to tak, protože ty vedoucí jsou jak věkově, tak povahově každej jinej. To znamená že, jednoho bratra nebo několik bratrů, který jsou starší, tak vnímám jako velký authority, byli to moji vedoucí, když jsem byl, když jsem nastoupil, to znamená, že oni mě tam v podstatě jako vychovávali a chovám k nim větší úctu a i víc authority a myslím si, že i oni ke mě. Potom jsou tam vedoucí, se kterýma se bavim na tom nejvyšším přátelským levelu, kterej vůbec jde. To znamená, že se dokážeme bavit o různých věcech úplně mimo skaut, dokážeme prostě jít ven, zahrát si do parku na kytary. Dokážem si prostě večer zahrát hry a potom jsou tam vedoucí, se kterejma si prostě úplně super rozumim. Já si rozumím myslim že úplně se všema, mám je všechny hrozně moc rád a s každým mám jako jedinečnej vztah, není nikdo, kdo by mi z těch vedoucích nějakým způsobem vadil, opravdu jsem se dostal do kolektivu, kterej je absolutně skvělej.

T: Jo, dobře. A mě by zajímalo, jestli je nějaký, někdo z vedoucích, jeden či více, co tě ovlivnili nějak i jako mimo skautskej život. Že vnímáš že jejich přítomnost tě nějak ovlivnila i jakoby v jiný světe než ve skautské?

R5: Rozhodně, já si myslím, že to budou asi velká většina, protože ee vedoucí jsou každý nějaký a každej mi dokázali předat něco jinýho a ten můj život v podstatě, abych to řek, otočili úplně na ruby. To znamená si myslím, že odpověď' zni asi ano. A definovat by to bylo na dlouho a bylo by to asi náročný.

T: Jo, a je tam někdo, kdo je pro tebe, kdo je pro tebe vzorem nebo kdo byl a zároveň ještě je pro tebe vzorem?

R5: Rozhodně, tak jsou to asi v první řadě moji oddílový vedoucí, který mě měli úplně jako první, to znamená asi 3-4 vedoucí, ty jsem měl úplně první.

T: no a když se u nich zastavíme, tady u těch 3 vedoucích, mají pro tebe všichni tito 3 vedoucí stejný význam?

R5: To zase ne, oni jsou, voni jsou dost věkově od sebe a každej má jiný zkušenosti, každej mi dokáže předat něco jinýho, každej předává něco jinýho, něco jinýho umí a jinak se chová. To znamená že rozhodně rozhodně jo.

T: Tak a ještě teda když jsi mluvil, tak si říkal, že máš 3 vedoucí, kteří tě asi nějak nejvíc ovlivnili, máš k nim jinej vztah než ke všem ostatním, protože si s nima vyrůstal. A jaký nim máš vzath ted'kon?

R5: Myslím si, že pořád no, k 1 kterej je teda už starší vedoucí, k tomu chovám, no že už dřív jsem se trošičku bál těch vedoucích, když jsem byl mladší tak, když jsem nastupoval i jako ostatních kluků. Tak se všema třema se rozhodně kamarádství posunulo na jinou úroveň, ale u toho nejstaršího tak tam pořád mám ten respekt z něj, tu autoritu a cejtím, že ten člověk mi pořád dokáže něco předat, je moudřej, starej vlk. Pak je tam vedoucí toho oddílu, kterej je mezi tím nejmladším a nejstarším věkově a ten je prostě, ten je zodpovědnost, je ohromně chytřej, je zodpovědnej, umí předávat svoje myšlenky, dělá to hrozně dlouho a je to pro mě inspirace, když máme schůzky, takže každou schůzkou se já někam posouvám, protože vidím, jak to dělá a ten svůj výklad já tím můžu zdokonalit. A u toho třetího, kterej byl můj vedoucí úplně každou schůzku, tak to je ten nejmladší z nich, tak s ním máme opravdu kamarádskej vztah, s ním se pošťuchujem, chodíme hrát, to je zrovna ten, se kterým chodím hrát ven na kytary a nebo si prstě večer zapnem hru a dlouho si povídáme na diskordu nebo jinejch sociálních sítích, píšem si. A probíráme různý věci a je s ním jako legrace, takže s ním mám takovej jako nejhravější vztah. To zní trochu divně teda.

T: Jo, a kdyby si měl nějakej problém, potřeboval by ses někomu svěřit nebo si za někym zajít pro radu, našel bys někoho tady ve své řadě tady těch lidí?

R5: Rozhodně, i ve sféře těch táborovejch.

T: A mě by teda zajímalo, ty si říkal, že teda by ses. Že teda bys měl ve skautu člověka, kterému by ses mohl jít svěřit.

R5: jo.

T: A mě by zajímalo teda když vlastně říkáš, takhle mluvíš o těch vedoucích, tak jak bys ideálně nebo jak si myslíš, že by měl vypadat správný skautský vedoucí? Ty si říkal, že máš teda štěstí na lidi kolem sebe, kteří ti spoustu věcí předali a tak, tak můžeš ještě nejdřív říci, jak tě ty vedoucí ovlivnili? V čem ti jejich přítomnost pomohla? Jak ti změnila život?

R5: Když jsem ehmm. Nastoupil do skauta, tak jsem byl hrozně nejistej a v podstatě jsem si v hodně věcech nevěřil a byl sem hrozně, jak to říct. Hrozně uzavřený do sebe, nepovídal jsem a po tom, co mi ti vedoucí ukázali ten kolektiv lidí kolem mě a že oni se s nima dokážou bavit na stejný úrovni, ať jsou malý nebo starý, tak jsem se to postupem času naučil sám. Takže vlastně nejcenější, co mi dali, že jsem se dokázal do toho kolektivu začlenit a vůbec se začít něco dalšího učit, protože bez toho bych to asi nedal.

T: Ehm, a myslíš, že je to zásluha nějakýho konkrétního vedoucího? Nebo celýho týmu?

R5: Myslím, že celýho týmu.

T: A ještě něco by si chtěl vyzvdihnout, v čem ti to třeba pomohlo?

R5: Tak o tom, rozhodně žejo jsem, byl jsem víc, co se týče projevu nebo vysvětlování věcí jsem byl roztěkanej. Spoustu věcí jsem hrozně okecával, jak se říká. A myslím, že mi to pomohlo v tomhle tom nějak si tohleto udělat a potom rozhodně nastavit si v životě nějaký priority, protože předtím jsem neměl nastavené nějaké priority. Vůbec jsem o ničem jako je priority nevažoval, ale potom co přišel čas sloužit skautskej slib, když jsem podle vedoucích byl připraven a připuštěn ke slibu, tak přišlo na řadu zvolit si priority v životě, který mám pořad stejný a tadyta volba těch priorit je hrozně důležitá za mě, a dalo mi to ohromně moc.

T: A teda s přípravou na slib ti pomáhali který vedoucí nebo který pro tebe byli oporou?

R5: To byli ty oddílový a na táboře, když jsem dělal nováčkovskou zkoušku, a viděl jsem, že ostatní vedoucí, když mě viděli se prostě smáli nebo jestli něco nepotřebuju, tak to bylo úplně super. Takže hlavně oddílový, ale i ostatní. Myslím si, že kdybych je poprosil, tak rozhodně mi pomůrou taky všichni.

T: Takže ty by is vlastně řekl, že u tebe vlastně v rámci tvýho skautskýho rozvoje a vývoje měli velikou důležitost všichni vedoucí, ale největší měli ti, se kterýma teďkon vedeš, který tě postěpně v rámci tvých let vedli?

R5: Rozhodně.

T: A jsou to i ty vedoucí, za kterýma by sis přišel pro radu i v osobním životě, nebo to už bys šel za někým jiným?

R5: Rozhodně jsou to taky voni.

T: Jo a můžeš třeba říct, jaké vlastnosti si jich vážíš, teda jaký vlastnosti oni maj, kterých si vážíš? Proč s nima takhle rád trávíš čas a proč ses jima nechal ovlivnit?

R5: Smysl pro humor vede, člověk potřebuje prostě hrozně často rozveselit, zvednout náladu, aby vůbec byl schopnej pracovat. To by měl být rozhodně smysl pro humor, což všichni 3 maj. Smysl pro zodpovědnost, dokážou řešit krizový situace a spoustu dalších věcí, který jako vyjmenovat je by bylo na dlouho, ale myslim si, že existují vlastnosti, který by měl ten skautský vedoucí mít. A voni je rozhodně maj, to znamená z toho skautskýho hlediska je maj a co se týče těch vlastností jejich jako lidí, tak je to smysl pro humor, dokážou mě podržet v těžkých situacích, dokážou mě vyzpovídat, vědi, kdy si se mnou mají popovídat a kdy potřebuju bejt chvíli sám. A jako hlavně mě znaj, vědi, když se něco děje, všimaj si.

T: Ehm, tak děkuju.

T: A poslední otázka, ty jsi vlastně říkal, že jsi ten oddílový rádce a pracuješ teďkon s tou mladší věkovou kategorií, ale chvíli si byl vlastně u obou, myslíš. Jakou si myslíš, že ty máš roli vůči dětem, jak myslíš, že ty děti chápou tebe? Jak tě jako berou? Co pro ně znamená?

R5: Já se snažim abych pro ně byl jednak autorita, protože je hrozně důležitý, když já jim mám něco předat a oni by mě neposlouchali, brali by mě jako někoho, kdo tam mezi nima sedí, nějaké jejich kámoš, tak předávání nějakých informací by selhalo na plný čáře, protože by si spousta těch kluků mohla říct, že mě nemusí poslouchat, když něco řeknu, velice důležitýho. Třeba že se maj seřadit nebo si vzít vesty, když přecházíme silnici nebo se rozhlídnout a ta autoritativní vlastně moje schopnost by tam nebyla, tak to je špatně. Takže to si tam držim a to bych řek, že maj, ale zároveň nějakou kamarádkou. Snažim se, aby ty kluci věděli, že když je to potřeba, tak mužou přijít, mužou říct, že jim něco nejde, nemusej se vůbec bát. Mužou přijít i s něčím v osobním životě, když potřebujou s něčím pomoct. Krásnej příklad byl, když se jedno z mých vlčat bálo sejít ze schodů a šlo přímo za mnou, než za kýmkoliv jiným, jestli bych mu pomoh, jestli bych mu dal ruku a pomoh mu sejít schody, který máme do klubovny. Takže bych řek, že ten kamarádkej i ten autoritativní vztah a s tím, že jim dokážu pomoct se mi daří nějakým způsobem u nich budovat a držet si ho.

T: Jo, tak to je super, tak Ti děkuju moc za ochotu a za tvůj čas, že si se mnou udělal tenhle rozhovor.

R5: Není vubec zač

Rozhovor 6

T: Tak já bych se tě nejdřív chtěla zeptat kolik ti je a jak dlouho jsi ve skautingu?

R6: Ježiš, je mi 17 a ve skautingu jsem od 3, takže 14 let.

T: Tyjo, to je velký číslo.

R6: Už jsem stará no.

T: Teďkon spíš by mě zajímalo, jako jaký je tvoje působení v rámci té organizace, co ty v rámci skautingu děláš, připravuješ, v jakém oddíle jsi nebo kde pomáháš. Prostě nějaký ten tvůj skautskej život, jaký je?

R6: Ehm, takže jsem rádce mého oddílu Ryb? a chodíme teda jakoby do roverskýho kmene a pak ještě pomáhám klukům vést malé Stopaře.

T: A co to znamená, že jseš rádce oddílu Ryb?

R6: No tak určitým způsobem komunikuju nebo propojuju ten oddíl s tím vedoucím, protože jak už jsme jako roverák, tak už nám ty vedoucí dávaj větší jako větší prostor, takže propojuju nějak tu komunikaci přes ty vedoucí v tom oddílu.

T: Jo, a děláš ještě nějaký jiný věci jako rádce než ostatní, nebo je to jenom o tom spojení té komunikace?

R6: Já si myslím, že ne. Že všichni jsou jako natolik schopní a na tolik mi pomáhají, že je to vlastně jenom o té komunikaci.

T: Hm, a ty třeba připravuješ i nějaký programy nebo jak to funguje u Vás na schůzkách s programem na těch rybách teda?

R6: Eee, takhle, jak už jsem říkala, tak máme spojený schůzky. A vlastně Naši vedoucí někdy dělaj schůzku, ale protože ani už oni nemaj moc času, tak je to třeba jednou za čtrnáct dní a ty schůzky, kdy nedělaj oni, tak děláme my, takže si sami naplánujem nějaký program, nějakou prostě náplň té schůzky, kdy si vždycky tak nějak řeknem, jako kdo by jí udělal a vždycky ten člověk jí tak nějak připraví.

T: Jo a třeba teďkon když se zeptám konkrétně jako na tebe, tak ty sis asi ve skautu prošla nějakou výchovou, ale když máš na starosti připravit schůzku nebo nějaký program, tak podle čeho víš, jak to udělat nebo jak zjistíš, jak to máš udělat nebo kde hledáš pomoc?

R6: Ehm.. Já to dělám to podle té věkové kategorie, takže jakože schůzku pro roverskej kmen dělám zásadně jinou, než pro malý vlčata. A jako konkrétně pro ten roverskej kmen už nemáme vyloženě ty schůzky, že bychom se jako nevíme učili zdravotědu a já nevíme, rostliny a tak. Takže to je spíš, ty roverský schůzky jsou o tom povídání, o té komunikaci,

že třeba rozeberem nějaký téma, o něčem si popovídáme. Nebo že si něco uvaříme. Takže to jsou jako ty roverský ty a ty schůzky. A jako nevím, určuju to asi podle toho věku a třeba i podle nadcházejících akcí, že teď je ten Závod světlušek a vlčat, tak ty schůzky byly dost jakože jsme se s malejma klukama připravovali na ty závody a tak.

T: Hmm. A ty máš vlastně od začátku, co jsi ve skautu pořád stejný vedoucí? Jako co máš teď v roverském kmeni? Nebo jsi prošla výchovou více vedoucích?

R6: Ehm.. My jsme byli v oddílu rodinného skautingu, že jo a tam jako asi vyloženě vedoucí nebyli, ale už od prvního oddílu mám Mirku, teda první oddíl jsem měla Irenu a pak Mirku.

T: Jo.

R6: Takže ale jakoby teď už Mirka hlaně vede oddíl Šelem, takže teď už nás nevede.

T: Nevede?

R6: Jo, je to hlavně Rytíř.

T: Jo, a jaký máš ty s Mirkou vztah? Jak jí jako vnímáš?

R6: Já Mirku, já mám Mirku hrozně ráda, protože prostě ona mě provedla vlastně tím světluškovským lomeno skautským životem, kdy si myslím, že toho člověka ten skauting nejvíc ovlivňuje a touhle cestou mě provedla Mirka. Takže mě teda připravovala na slib a tak. A vlastně nám vždycky vycházela vstříc a dělala nám ty programy jakoby co nejzajímavější, aby nás prostě bavily. A vlastně Mirka je jakoby ten člověk i kvůli kterému jsem ve skautingu a proč mě pořád baví, takže já mám Mirku hrozně ráda.

T: A dokázala bys teda říct, v čem tě ovlivnil ten skauting nebo v čem tě ovlivnila ona?

R6: Ježis, to je dobrá otázka. Emm.. Nevím no, asi že nás držela pohromadě a ovlivnila tu skupinu, takže furt mám ty kamarády, který jako furt držejí, a myslím, že je to takový to kamarádství, který vydrží, vydrží hrozně dlouho a ovlivnila mě asi jako v chápání nějakýho toho skautskýho života a přístupu k životu a tak.

T: A myslíš, že tě ovlivnila i v nějakých oblastech, který se netýkají skautskýho života?

R6: Já si myslím, že určitě. Protože ten skauting byl tak jako důležitou součástí mého života, že tě ovlivní i mimo jako skauting. Že tě poznamená i do toho jako reálnýho života.

T: A napadlo by tě třeba jak?

R6: Em.. Tak praktičnost určitě, umět si prostě poradit v krizových situacích a nevím, prostě tě to naučí takovýho trochu pohodovýho života.

T: Slyšíme se? Jo dobrý. A ještě teda vnímáš Mirku jinak, než třeba Rytíře nebo než vnímáš jiný vedoucí, se kterýma se stýkáš?

R6: Mirku třeba vnímám konkrétně víc, než toho Rytíře. Protože Rytíře mám jenom teď od ty doby, co máme roverák. A nevim, Mirka jako je takovej ten vzorovej vedoucí, kterej protože jako umí rozeznat to, co je už takovej blbej nápad a co je jako reálný a tak. A je to pro mě jako vzor Mirka a rozhodně jako v poměru s Rytířem, tak k němu furt mám vztah, protože je s náma už od rodinnýho skautingu, jako je tady se mnou celou tu dobu mýho skautinguale nikdy mě neved. Nikdy jako ke mě neměl takovou cestu jako Mirka.

T: Hm. A kdybys jí měla popsat jako né jak vypadá, ale jaký má vlastnosti, jaká je, napadlo by tě něco, jak bys jí popsala? Co třeba ty na ní obdivuješ, jakou vlastnost, v čem je pro tebe specifická nebo co se ti na ní líbí?

R6: Já na ní hrozně obdivuju to, že prostě zvládá víst holky v pubertě. To si myslím, že (Kašel), promiň, já jsem trochu nastydlá, tak tady se snažim nekašlat.

T: V pohodě, to klidně kašli, to se nic nestane.

R6: Děkuju, ale jako asi, asi to, že vychovává ty holky v tom vyším věku.

T: A jaký má vlastnosti třeba? (Kašle) Jestli si chceš dát pauzu na chvíli, tak klidně řekni.

R6: Prosím pauzu, děkuju.

T: V pohodě úplně, kdyžtak si ještě řekni,

R6: Děkuju.

T: Teda jenom jestli tě ještě napadá něco, čím bys Mirku popsala, čím pro tebe vyniká nebo proč jí máš ráda nebo proč je pro tebe důležitá, něco jako.. Nějak ji prostě popsat.

R6: Ehm.. Nevím, je pro mě důležitá, protože mě provedla tou cestou, protože mě prostě inspiruje určitým způsobem a popsat.. Nevim no, to je hrozně těžká otázka najednou.

T: Já vím, já tě úplně chápu, ale třeba jaký má vlastnosti, co umí, jak se k tobě chovala nebo chová pořád.

R6: Tak umí tomu dítěti porozumět, vysvětlí mu, co má dělat, jak to má dělat, jak se chovat.

T: Super.

R6: A nevim no, to je asi tak hlavní,

T: A ty v rámci skautskýho života, kdo má pro tebe v rámci skautskýho života asi takovej největší význam?

R6: Moje rodiče, protože mě do skauta přivedli a drželi mě tam nějakou dobu, že jo.

T: Hm..

R6: Takže moje rodiče určitě.

T: A když pomineme teda tvoje rodiče?

R6: Tak Irenka s Mirkou.

T: Hm..

R6: Určitě.

T: A k Irence máš jakej vztah?

R6: Jako podobnej jako k Mirce, protože vlastně mě taky vedla chvílku a obdivuju ji hrozně moc, protože toho má hrozně moc a dává tomu skautingu hrozně moc.

T: Super a mě by teda zajímalo, ty teda pracuješ s tou mladší věkovou kategorií, je to tak?

R6: Ano.

T: Jakej máš ty vztah k těm dětem?

R6: Výbornej. Já je mam hrozně ráda.

T: Ty když teď kon pomáháš u toho oddílu, bereš to jako povinnost? Nebo proč to děláš?

R6: Beru to víc jako koníček, ale z části i jako povinnost, protože nevim, to jsou, to jsou takový malý děti a vlastně všechno, co ty jim teď předáš, tak s tím budou celej život nějak nakládat. Beru to částečně jako povinnost jim dát něco rozumnýho, ale i jako koníček.

T: Hm.. A jak si myslíš, že tě ty děti vnímají? Vnímají tě jako vedoucí nebo jako kamarádku? Ono je to těžko říct, tohleto je jenom na tvým názoru.

R6: Jako kamarádku, ke který maj respekt, trošku. Nemyslím si, že by mě vnímali jako vedoucí, protože ten věkovej rozdíl není až tak markantní mezi náma. Ale jako takovýho staršího kamaráda, kterýho poslouchaj, a ke kterému maj respekt si myslím, trošku.

T: Hm.. A jak se ty vůči nim chováš teda? Jseš vůči nim kamarádka nebo jim dáváš úkoly nebo?

R6: Já jim dávám úkoly, ale vlastně záleží na tý schůzce, ale vlastně vždycky máme něco připravenýho nebo já mám na každou schůzku něco jako připravenýho, takže jim dávám úkoly a jsem jako chvílku jsem vedoucí, ale myslím si, že oni mě úplně jako vyloženě takovýho toho pravýho vedoucího ani neberou. Spíš jako takovýho kamaráda, protože jim s čímkoli pomůžu kdykoli, vídáme se někdy i mimo schůzky. A různě si íšem, různě choděj pro různý rady, takže spíš jako kamaráda.

T: A myslíš, že tě berou nebo začínaj brát třeba tak jako ty si měla vzor v Mirce nebo i v Irence?

R6: No to nevim, ale doufám v to, protože bych, bych chtěla, aby mě někdy takhle někdo bral, ale nevim, jestli je to možný, když vedu kluky. Víš, že já jako holka mám jinej vzorovej vztah k ženě než jakoby k chlapovi a nevím, jestli mě oni vyloženě můžou brát jako vzor jako já Mirku, když oni jsou jakoby kluci.

T: Jo, rozumim, co tím chceš říct a sama teda neim, ale je to dobrá otázka. A poslední teda věc, poslední otázka, ještě mě zajímá, čeho bys ty ve skautingu chtěla dosáhnout nebo co jsou jako tvoje skautský plány?

R6: Moje skautský plány je jakoby úspěšně dovést ty malé kluky ke slibu skautskému, aby je to bavilo, aby ve skautingu byli co nejdýl a nevim. A aby si jako jednou, až budou starý říkali, že to bylo fajn ty schůzky s náma. A aby na to rádi vzpomínali.

T: A ještě jak si říkáš dovést je ke slibu, můžeš trochu říctm co to znamená, pro ty co nevědí co.

R6: No připravit je na tu skautskou cestu, takže pro mě z těch malejch vlčátek, z těch malejch chlapečků udělat dospělý skauty, prostě.

T: A jaký. Jak ty jim s tím pomáháš nebo jak jim s tím můžeš pomoci?

R6: No tak připravujeme je na tu Nováčkovskou zkoušku, takže tam jsou různé ty, ty podmínky, takže se bavíme různě o historii, přibližujeme jim, jak to bylo v historii se skautingem. Jak to bylo složitý, odkud vlastně pramení celý skauting a pak i na tu praktickou část. Takže různá orientace v přírodě, poznávání rostlin, stromů, hvězd, uzli a tak.

R6: Jo, a jak jim s tím vlastně tady na to jim se pomáháš připravovat? A když si nevíš rady, jak jim pomoci, za kým by si šla? Koho bys poprosila o radu třeba jak tohle zakomponovat do programu?

T: Mildu, vždycky Mildu, protože on vlastně je ten hlavní vedoucí těch kluků a vlastně kdykoliv, kdykoliv nevim, s čímkoliv potřebuju pomoci a Milda je hrozně hodnej člověk a vždycky mi s tím pomůže a vždycky to dáme nějak dohromady.

T: Jo, tak já moc děkuju.

Rozhovor 7

T: Tak mě by teda zajímalo, jak se jmenuješ, jak dlouho chodíš do skauta a kolik ti je let?

R7: Tak jmenuju se Adam, do skauta chodím taky 5 let a je mi 13 let.

T: A co teď kon ve skautingu děláš?

R7: Já osobně jsem spíš tak jako k ruce, že mám, sem mezi těma takovejma středněd staršíma, který vlastně už dokážou nějak pomoci, ale ne že by vyloženě vedli nějaký tábory a tyhle věci. Jsme většinou jakoby společně právě s Mojmírem k ruce vedoucím a snažíme se jim třeba pomáhat s mladšíma a víst ty schůzky nějak jako pomáháme, že třeba někdy si nás vezmou jako pomocníky, že vyloženě když někdo něco nechápe, tak jsme tam třeba na to dva, já a ten vedoucí a prostě mužem to takhle vysvětlovat víc dětem na ráz a de to takhle plynulejc ta schůzka.

T: A pomáháš vlastně těm vedoucím a máš v rámci oddílu nějakou roli?

R7: Ne, já, my nemáme v oddílu tak nějak role.

T: Takže patříš mezi ty starší.

R7: Starší no.

T: Hm, a říkal si že pomáháš vlastně s těma mladšíma, to dostáváš přesný pokyny od vedoucích, jak máš pomáhat nebo si něco připravuješ?

R7: Je to jako schůzka od schůzky, někdy si prostě připravím program, ať už v rámci odborky co jsem si nedávno připravoval a nebo prostě jen tak, že se mě chce, protože mě osobně baví dělat ty programy a nějakým způsobem mi to ani nevádí. Takže když mám prostě třeba volnej týden, že nepíšeme nic, nějaký testy nebo tak, tak prostě řeknu hele já tady můžu udělat program a vedoucí většinou souhlasí, protože mají vo půl práce míň.

T: Hm, a když takhle děláš program na schůzku, víš, jak ho máš připravit vždycky nebo najdeš si něco na internetu nebo jak to řešíš?

R7: Já to dělám, já teda osobně to dělám prostřednictvím třeba prezentace. Že jakoby si vždycky vyberu nějaký téma, dejme tomu, že prostě budu, máme schůzku zaměřenou třeba jednu na první pomoc. Tak prostě si připravím prezentaci a teď tam jedu nějaký jednotlivý body. Co třeba se dělá při tomhle zranění, tomhle zranění, tomhle zranění, tomhle zranění a takhle jim to vlastně shrnu. A mě se teda jako osvědčilo i, že se z toho ty děti i něco naučej. Pak je dobrý jim to žejo třeba ještě názorně ukázat na nějakým figurantovi nebo tak něco, aby si to třeba zkusili.

T: A teď kon teda ty si říkal, že si ve skautingu 5 let, kolik si za tu dobu vystřídal vedoucích?

R7: Já jsem vystřídal vedoucích.. no.. Já jsem vyloženě vedoucí, a jo, počkej. No. Byl jednou. Máme dva stály vedoucí, kteří jsou u našeho oddílu od začátku, jenže tam vlastně postupně přicházeli a odcházeli vedoucí. Náš oddíl začal na 3 vedoucích, kde jeden vedoucí potom z toho odešel, protože neměl, nestíhál ty schůzky, takže potom jakoby se oddělil od našeho oddílu. A v době ještě kdy bejvali tři vedoucí, tak ještě se k nám občas při, zastavil jeden starší vedoucí, jeden z nejstarších vlastně a, ae ten už teďka taky nechodí. A teďka momentálně jsme zpátky na 3 vedoucích.

T: Jo, a mě by teda ještě zajímalo, jestli máš, teďkon si říkal, že jste na 3 vedoucích, máš ke všem 3 vedoucím stejnej vztah?

R7: Jo, prostě je to kamarádskej vztah. Jako já se třeba na skautingu dokážu odreagovat a vždycky prostě když je na nic to úterý to, tak já prostě přijdu na schůzku a je to fajn. Je to prostě...

T: A v rámci skautingu přicházíš do kontaktu s ohromným množstvím vedoucích a máš se všema stejnej vztah?

R7: Jo, jako já se dokážu, už za těch pár let mě ty vedoucí většinou znaj, takže si se mnou už, jelikož nejsem úplně malej a taky nejsem žejo moc nějak velkej, ale už si s nima dokážu nějakým způsobem povídat. A je to prostě jako kamarádskej vztah s většinou vedoucích.

T: A jak teda vnímáš roli toho vedoucího?

R7: Ještě jednou tu otázku?

T: Jak vnímáš roli vedoucího? Teďkon když máš toho svého vedoucího oddílu, říkal si že máš 3, jak chápeš jejich význam pro tebe, jakej maj pro tebe význam?

R7: Tak Dortík, to je naše vedoucí která nějak tak nás dává do kupy, protože třeba když kluci jsou rozlitaný nebo tak, tak prostě Dortík to nějak drží, pak tam je Pepa, ten je vždycky tak nějak k ruce Dortíkovi a vlastně jí nějak pomáhá nebo si občas připraví on sám program, když třeba nemůže Dortík, ale a pak tam je ten nejnovější teďka, kterej si nově udělal čekatelky a to je Burák. A ten teďka v poslední době hlavně má ty menší jakoby že dělá nějaký edukativní programy, třeba poslední, co si tak pamatuju, bylo na dopravní značení a tydlety věci, situace.

T: A teďkon si vyjmenoval 3 vedoucí, kteří fungují u tebe v oddílu a myslíš si, že je nějakej z těch vedoucích, který má pro tebe větší význam? Že tě nějak ovlivnil?

R7: Tak asi to bude převážně Dortík a Pepa, jelikož je znám už dlouhou dobu a jsou vlastně v tom oddílu od začátku. A určitě jsem jakoby ten skaut, já si myslím, že ten skaut mě

ovlivnil dost, i když si to úplně hodně lidí neuvědomuje. Protože já třeba osobně tu změnu nepociťuju, protože prostě takovej si přídu, že prostě takovej od přírody sem, ale je trošku jakoby na nic, že se furt nemůžu jakoby prezentovat tak, jak bych chtěl. Což tou skautskou vlastně povahou, protože třeba takhle se dokážu prezentovat prostě jenom na tom skautu, že třeba ve škole mam úplně jinou personu a jsem to úplně jinej já. Takže.

T: A když se vrátíme teda ještě teďkon zpátky k těm tvým vedoucím.

R7: Ano.

T: Tak ty si říkal, že k nim máš kamarádskej vztah, a jaký myslíš, že ty vedoucí jsou, jak bys je popsal?

R7: Tak Dortík vážná a vedoucí, jako prostě vůdkyně.

T: A jaký maj vlastnosti, myslíš, že jsou dobří vedoucí?

R7: Jo, jsou.

T: A proč, proč si to myslíš?

R7: Protože no, to je záludná otázka ovšem. Ehm.. Já si myslím, že je to takový, že ty děti k nim maj určitej respekt a tím pádem k nim dokážou vzhlížet a tím pádem jim dokážou něco předat. Kdyby to byli takoví vedoucí, že je pak jenom kamarádskej vztah a neměli by k nim žádněj respekt a nebo něco, což prostě si Dortík umí vybudovat, i když teda často nechtěně, ale prostě je tam jediná, kdo umí pořádně ty kluky srovnat do latě, tak je to takový, že potom ty děti k nim jako víc vzhlížej. Ale není to tak, že by na ně byla vyloženě nepříjemná nebo zlá, ale prostě když zloběj, tak zloběj no.

T: A vlastnosti, jaký má?

R7: No.

T: Co se ti na ní líbí, proč tě jako, proč jí máš rád jako vedoucí, jaký vlastnosti bys vyzdvihl?

R7: Určitě jakoby vůdcovský nebo ty...

T: Vůdčí typ?

R7: Vůdčí typ, no a že má vlastně srovnaný ty priority toho skautingu a vlastně tak se no..

T: Jo, dobře. A řešíš s nějakým ze svých vedoucích i jako věci mimo skauta? Když pomineme to, že řešíte věci ke skautu. Řešíš s nějakým z těch vedoucích i svoje osobní věci?

R7: Když se na to dostane třeba v nějaký konverzaci, tak asi jo, ale jen tak že bych jako za nima přišel, hej Dorte, hej Pepo, já mám prostě tohle, tak to úplně ne.

T: Jo, neřešíš s nima jako svoje osobní problémy.

R7: Né, to já zatím díky Bohu žádný velký nemam.

T: Hm, tak jo. A mě by zajímalo, zajímalo ještě jestli by si chtě bejt jednou skautskej vedoucí?

R7: Chtěl.

T: A proč?

R7: Je to, já osobně jsem jako taky jako takovej ten vůdčí typ a mě už teďka mě baví, když můžu jakoby s těma dětma parcovat a je to už teďka zábava.

T: A proč si myslíš, že je ten skautskej vedoucí pro ty děti teda důležitěj?

R7: Protože, no. Já si myslím, že tím, že skaut celkově, ty vedoucí, maj nějaký určitý hodnoty, všichni jako podobný. Díky tomu že jsou vlastně všichni jako pod jednou tou skautskou střechnou, tak vlastně každej jim předá trochu něčeho jinýho, protože každej je na něco dobrej. Ale ten jakoby kořen maj všichni stejnej. Že jim vlastně vštípej ten skautskej, ty skautský ideály a potom třeba jim nebude jako přijít divný prostě a hnedka jak někam přijdou zdravit a děkovat a tyhlety věci. Já jsem se třeba osobně odnaučil díky jednomu nejhlavnějšimu vedoucímu říkat „co“ , protože to je, měl na to zajímavou metodu a dneska už říkám jenom třeba „cože“ nebo „copak“ nebo něco, ale neříkám už co.

T: Dobře. Tak já ti moc děkuju a to je vše.

Rozhovor 8

T: Tak mě by nejdřív zajímalo, jak se jmenuješ, jak dlouho chodíš do skauta a kolik ti je let?

R8: Jmenuju se Elektra, je mi 15 a do skauta chodím no.. 12. Něco takovýho? 12 let.

T: Tak a teďkon bych chtěla, aby ses rozpovídala o tom, co teďkon ve skautingu děláš, jaká je tvoje role, kde funguješ, co máš na starosti.

R8: No tak funguju už jako plnohodnotnej vedoucí bych řekla, vedu ještě s jednou, jednou typkou skautskej oddíl, holkám je od, od 13 do 14. Takže je tam docela malej rozptyl, což je docela fajn, i když jsou teďka ve věku, kdy to není úplně snadný a vim, že jsem byla ve stejným věku a docela se stydim. Haha. Ale už vlastně poslední dobou fungujeme tak, že se střídáme v těch schůzkách, často je mám vlastně jako víc, než Emča, to je ta druhá vedoucí. Protože ona jako má novou práci a tak, takže já se pak snažím fungovat jako úplně plnohodnotně. S tím že se tak nějak snažíme, aby se ty rodiče nebáli je pouštět třeba už jenom se mnou. A myslím že to jako docela klape, že holky jsou taky rádi, když nemusej mít vyloženě dospělej po jako dohled. A že si mužou pokecat s někym, kdo jim je blížkej.

T: Chápu.

R8: Takže tak.

T: A kolik těm holkám je, ty si říkala, že tobě je 15.

R8: Jim je 13 - 14.

T: A jakou si myslíš, že hraješ roli pro ty holky, nebo jak si myslíš, že tě holky berou? Říkala si, že se snažíš bejt plnohodnotnej vedoucí, což vlastně ale na jednu stranu nemůžeš, protože nemáš ještě tu plnou zodpovědnost, protože ti nebylo 18. A že jsou radši, když jsou s někym, nebo že občas se jim líbí, když jsou s někym, kdo není zase dospělej, jak si říkala. Tak jak si myslíš, že tě ty holky berou?

R8: No já mám tu výhodu, že mam docela takovu jako přirozenou autoritu, že to mám asi po mamce. Nebo nevim, takže podle mě vyloženě jako když jim něco řeknu, tak mě jako poslechnou, jako bych byla vedoucí, ale zároveň mám úplně takt strategický postavení v tom, že fakt za mnou přídou, svěřej se mi a že mě berou i tak jako že jsem jim prostě jako blízka a mužou mi říct jako cokoli.

T: A s čím se ti svěřujou třeba?

R8: No jako i s problémama ze života a sdílíme tak na vzájem, že i já v ně vkládám tu svou důvěru a oni pak vidí, že jí mužou vkládat taky. Takže prostě nějaký problémy s klukama a takový jako banality no.

T: No a když ses dostala k tomu, já sice předběhnu, ale vlastně proč tady to všechno děláš, když je to vlastně neplacená funkce. Nebo jakože ty seš skautská vedoucí, věnuješ tomu času, řešíš s holkama jejich prostě věci a nic z toho nemáš. Co je ta motivace, abys tohle dělala?

R8: No jako já bych, já jsme od, já jako celej život žiju ve skautu jo. Takže já si neumím představit bejt bez toho a tím padem se snažim tuhlenstu motivaci, to bytí ve skautu, předat dál. A zároveň prostě jako doba se mění a já myslim, že je jako. Ten skauting tě prostě udrží v takovým tom, v takový tý lepší společnosti, když to tak řeknu. Že no, takže jako asi, asi hlavně proto, aby i ty holky byly lepšíma lidma a zároveň je to můj život. Je to můj life style.

T: A máš něco, co je pro tebe ve skautingu jako odměnou?

R8: No jako jo, když třeba právě potom mluví, a vidím, že třeba jako se zachovali nějak fakt správně a vidim v tom něco, co jsme třeba probíraly nebo tak. A oni o tom jako mluví a já si řeknu aha, tak to třeba maj odemě.

T: jo, super, a když o tom takhle mluvíš, tak si teďkon popsala, jakej vztah maj k tobě ty holky nebo jakej máš vztah k těm holkám. Máš ty ve skautingu taky nějakou takovouhle osobu, ke který by si měla takovej vztah jako ty holky k tobě?

R8: No pro mě to vždycky byla moje maminka, tím že je ve skautu, je to taky skautská vedoucí dlouholetá. A potom moje vlastně bývalá vedoucí, která mě vedla asi 5-6 let, tak v tom sem taky viděla docela dlouho vzor, že jako teďka jsme spolu ve vedení v oddílu.

T: S tvou maminkou nebo s tou druhou vedoucí?

R8: S Mirkou, s tou druhou vedoucí. A ona je taky starší, je dost podobná mojí mamince, i jako způsobem, jak vede. Fakt jako viděla jsem v ní vždycky něco jako že to dělá dobře prostě.

T: Ty si před tím zmínila, že si v ní viděla něco jako vzor, co bylo to, co si v ní viděla jako vzor. Co se ti na ní líbilo nebo proč pro tebe byla důležitá?

R8: Asi třeba jako způsob, jakým řešila problémy, konflikty, že vlastně vždycky měla takovou chladnou hlavu, snažila se všechno vyřešit tak jako v klidu prostě. A vždycky nás jako zároveň podporovala, že fakt na nás jako byla hodná a vždycky se nás jako zastávala, i když prostě teďka vidím právě že jsme byly občas fakt jako na zabití. Tak ona se prostě snažila taky v nás prostě vzbuzit, vzbudit něco lepšího, a jako pomáhat nám v každé situaci.

T: A jak dlouho už tě nevede?

R8: U.. Asi 3 roky? Ale my. Ono je to takový vedení nevedení. My teda už máme jako jinýho vedoucího, ale Mirka furt funguje v našem oddíle, jako že se zapojuje do některých programů, do některých akcí.

T: Jo, teďkon si říkala, že teda vlastně spolupracujete, ale přicházíš s ní často do kontaktu?

R8: Často no.

T: A jakej mezi sebou máte vztah teďkon?

R8: No teďka já za ní třeba dojdu, když máme nějaký problém s Emčou jako ve vedení, že se mi třeba něco nelíbí nebo tak, tak právě du za Mirkou, jdu se jí zeptat jako jak bych to mohla změnit nebo prostě jak to tý Emče říct, třeba když to mam. Nebo i spolu občas sdílíme nápady na schůzky, protože máme stejně starý holky a je to takový, taková symbioza.

T: Jo, takže furt má vlastně ale pro tebe význam.

R8: Jo.

T: Jo, tak to je důležitý. A ještě mě zajímalo, jo. Ty jsi vlastně v rámci, za tu svojí skautskou kariéru si přišla do kontaktu nebo furt přicházíš s ohromným množstvím vedoucích, že jo. Jako. Jak by si odlišila Mirku od těch ostatních vedoucích?

R8: Tak tam je to asi jako nejvíc v té blízkosti a v té důvěře. Tim, že my se známe jako dlouho, fungujeme spolu dlouho a prožily jsme spolu spoustu táborů a tak. Tak fakt, tam je prostě ta důvěra.

T: A co bys o ní řekla, jak bys jí popsala vlastnostně. Řekla si, že v ní máš důvěru, ale jaká ona je, jaký má vlastnosti.

R8: Mirka je jako hrozně klidnej člověk, ona je fakt taková jako hodná, vždycky pomůže, prostě se všim poradí, když třeba úplně přesně neví, tak, tak prostě se snaží najít nějaký řešení. Zároveň je docela jako kritická, že fakt dokáže říct prostě aha, tohle je špatně. A většinou jako podle ní se upravujou nějaký bláznivé nápady nebo tak. A prostě když Mirka řekne, že takhle to nebude fungovat, tak to tak fungovat prostě nebude. No. Takže tak.

T: Jo a když vlastně, tys popsala, jaký má vlastnosti. Popsala si, jaký má Mirka vlastnosti, tak mě by ještě zajímalo, kdyby si měla popsat podle tebe ukázkovýho vedoucího, takovýho vedoucího kterýho by sis ty představovala, že bys měla toho. Prostě jaká by byla deifnice podle tebe nejlepšího vedoucího pro děti? Vlastnostně, povahově, co tě prostě napadne, ale kdybys měla popsat vedoucího, kterému bys důvěřovala, a kterej by prostě podle tebe měl být pro děti ta ideální definice, jak bys ho popsala?

R8: No tak úplně základ jako všeho je ta důvěra, co už jsme zmiňovali že fakt, ale třeba nejenom že naslouchá, že poslouchá ty děti, ale podle mě je důležitý i aby se ten vedoucí svěřoval trochu jim, otevíral jim sebe sama, aby oni veděly, že právě že to není jenom jednostranný. Zároveň si myslím, že by měl bejt jako otevřenej tomu, jak se ty děti mění a být jako prostě jako empatickej i s problémama, který jó prostě pro dospělý mužou bejt jako banalita, ale pro ty děcka to teďka třeba znamená mnohem víc. A fakt jako snažit se pochopit, jak ty děcka vidí svět. A no..

T: A myslíš, že takováhle Mirka vůči tobě byla?

R8: Myslím, že jo. Myslím, že jo.

T: Jo, tak to je za mě všechno, děkuju moc.

R8: Já děkuji.